

ЖИТНО ЗЪРНО

КН.7-8 ⬠ ЕДИНАДЕСЕТА ГОДИНА ⬠ 1937

СЪДЪРЖАНИЕ

* * *
2.

Б. Боевъ
Д-ръ Ел. Коенъ
2.
В. В.
П. М-въ
Е.
Б. Боевъ
Д. Антонова
S.
G. Nordmann
Ж. Лаковски
Отзиви, Вести, Книгописъ
Du Maître

Старитѣ предания.
Образътъ на жената въ Евангелието —
Марта и Мария.
Паневритмията.
На съвременни житейски мотиви.
Сфера на Юпитера.
Новалисъ — твърчество и идеи.
Астрологически елементи.
Подпушване.
Изъ нашия животъ.
Стихове.
Стихове.
Поеми въ проза
Великата проблема.
L'intelligence, le coeur et la volonté,

SOMMAIRE

* * *
G.

B. Boëv
D-r El. Cohen
G.
V. V.
P. Maneff
E.
B. Boëv
D. Antonova.
S.
G. Nordmann
G. Lakhovsky
Echos, nouvelles et livres nouveaux
Du Maître :

Les vieilles traditions.
L'image de la femme dans l'Evangile —
Marthe et Marie.
La Paneurythmie.
Thèmes contemporains de la vie
La Sphère de Jupiter.
Novalis — ses idées, son oeuvre.
Les éléments astrologiques.
Le refoulement.
De notre vie.
Vers.
Vers.
Poèmes en prose
Le grand problème.
L'intelligence, le coeur et la volonté.
(En français)

ЖИТНОЗЪРНО

Година XI

Кн. 7 и 8

Старитѣ предания

Едно отъ главнитѣ обвинения, които еврейскитѣ книжници и законници сж отправяли къмъ Христа е било, че той не спазвалъ древнитѣ предания. Спомнете си въпроса, който му задаватъ при единъ отъ случаитѣ, когато ученицитѣ Христови нарушаватъ старото предание: „Защо ученицитѣ ти ядатъ безъ да си миятъ ржцетѣ?“ А споредъ древния обичай, евреитѣ не сѣдали на трапезата, преди да си измиятъ ржцетѣ, преди да се „очистятъ“. Безсѣмнѣние, онѣзи които сж предписали това правило, ще да сж се ржководили отъ чисто хигиенични съображения. Но като не сж можели да изяснятъ сжщинския му смисълъ на хора, които не сж били още въ състояние да мислятъ, тѣ сж облекли това правило въ форма на религиозна заповѣдь, превърнали сж го въ обредъ. Днесъ миенето на ржцетѣ преди ядене, което почти всички хора практикуватъ, се върши не като религиозенъ обредъ, а просто отъ хигиенични съображения. Ето защо, ако Христосъ живѣеше въ наши дни, надали нѣкой би му задалъ подобенъ въпросъ. Ала съвременнитѣ хора биха го отрупали съ много други въпроси и биха му вмѣнили въ грѣхъ нарушаването на много човѣшки правила и закони.

На времето си, споредъ както свидетелствува евангелието, Христосъ е далъ отговоръ на тия въпроси. Отъ тия отговори се вижда, че той недвусмислено е противопоставилъ разнитѣ „предания и заповѣди човѣшки“ на Божия законъ. Смисълътъ на всичкитѣ му възражения, изказани по подобни поводи, може да се предаде въ следнитѣ думи: „Азъ и моитѣ ученици нарушаваме човѣшкото предание, а вие нарушавате Божия законъ.“

Съвременниятъ животъ на човѣчеството, въ който се преплитатъ толкова много традиции—расови, религиозни, национални—често поставя въпроса за „нарушаване на преданията“, за нарушаване устоитѣ на общественъ строй, подпоритѣ на цивилизацията и т. н. Психологически, всички тия „предания и заповѣди човѣшки“ представятъ цѣлия она сборъ отъ наследствени черти, отъ наследствени навици, които хората отпосле сж придобили отъ дѣди и прадѣди.

Много отъ тия черти, много отъ тия склонности въ психиката на човѣка сж вторични образувания — тѣ нѣматъ божественъ произходъ. Но тѣ сж още така властни въ живота на хората, че определятъ въ края на краищата тѣхното поведение, тѣхната дейность. И днесъ хората, подчинявайки се на „човѣшки заповѣди“, влизатъ въ стълкновение съ основния законъ на Битието—Любовьта. Любовьта, по своята сжщина, изключва всѣкакво насилие, всѣкакви неправди, всѣкакво убийство, всѣкакви войни. Тѣ сж несъвмѣстими съ единъ висшъ,

разумно организиранъ животъ. Но съвременнитъ хора, въ които все още говорятъ тъмнитъ животински нагони, сж създали цѣла философия за оправдание на войната, на масово организираното убийство. Тѣхниятъ ловѣкъ интелектъ, опрѣнъ на една внушителна за плиткия умъ аргументация, въздига „борбата за сжществуване“, сжществуваща въ сферата на животинския животъ, въ основно начало на самосъзнателния животъ и го превръща въ двигателъ на прогреса. Създалъ мощни внушения въ умоветъ на хората, интелектътъ е който пише „човѣшкитъ закони“, той е, който издава „заповѣди“ и „освещава“ традиции. Той е майсторъ да облича въ нови думи, въ „научни“ термини стари, прастари заблуди — „човѣшки предания и заповѣди“. За него, който схваща чисто количествено нѣщата, животътъ на едно растение, на едно животно, на единъ човѣкъ, въ сравнение съ голѣмото, масовото, е незначителенъ. Той може безнаказано да се унищожава. Ала отъ гледище на космичното съзнание, отъ гледище на върховния законъ на живота—Любовта, всичко въ природата, всѣко живо сжщество, отъ най-малкото до най-голѣмото, си има свой смисълъ, своя ценностъ, свое предназначение, а следователно и пълно право на сжществуване. Единъ човѣкъ, отъ гледище на космичното съзнание, е толкова важенъ, колкото и една слънчева система. Той има толкова право на сжществуване, колкото и тя. Защото въ него се таятъ сжщитѣ ония възможности, които сж се проявили и въ нея. Разликата между човѣка и слънчевата система е въ това, че последната дава повече блага.

Тия основни истини, произтичащи отъ висшата математика на Духа, отъ математиката, съ която оперира космичното съзнание, ще останатъ непонятни за ограничения човѣшки интелектъ, който борава съ метриката на „евклидовата“ геометрия и съ количествената аритметика. Макаръ разумътъ и математичната интуиция на човѣшкия духъ да сж навлѣзли въ други, „неевклидови“ пространства, като едно предчувствие за сжществуването на живитъ пространства, въ които оперира космичното съзнание, човѣкъ все още изгражда своя мирогледъ споредъ даннитъ на своя ограниченъ сѣтивенъ опитъ. И не само мирогледа си, а и свся животъ, своята култура. Ала построенията на толкова минали цивилизации сж рухвали като картонени колиби подъ мощния напоръ на ония сили, които действуватъ въ космичното пространство. Това пространство, което е живо, защото неговитъ „точки“ сж живи, разумни сжщества, днесъ пакъ упражнява едно мощно напрежение върху човѣчеството. Ще рухнатъ много картонени постройки, ще бждатъ пометени много „предания и заповѣди човѣшки“, къмъ които хората така слѣпо се придържатъ. Но затова пъкъ съзнанието на човѣцитъ постепенно ще премине въ космичното пространство, където опериратъ силовитъ линии на свѣтлината, линиитъ на силата, силовитъ линии на свободата и силовитъ линии на доброто. По линиитъ на свѣтлината ще трѣгне човѣшкиятъ умъ, по линиитъ на силата ще действува човѣшкиятъ духъ, по линиитъ на свободата ще се движи човѣшката душа и по линиитъ на доброто — човѣшкото сърдце, за да изградятъ формитъ на Новия Животъ.

Образът на жената въ евангелието

Марта и Мария

И като вървяха по пътя, той влязе въ едно село. И някоя си жена на име Марта го прие у дома си.

Тя имаше сестра на име Мария, която седна при нозетъ на Учителя и слушаше словото Му.

А Марта, улисана отъ много шетане, пристъпни и рече: „Учителю, не маришъ ли, че сестра ми ме оставя сама да шетамъ? Нека ми помогне“.

Но Исусъ въ отговоръ ѝ рече: „Марто, Марто, ти се грижишъ и безпокоишъ за много нѣща. Ала едно е потребно. И Мария избра добрата частъ, която не ще ѝ се отнеме“.

Лука, гл. 10: 38—42.

Ето онова мѣсто отъ евангелието на Лука, кждето се говори за дветѣ сестри Марта и Мария. На пръвъ погледъ този пасажъ е много обикновенъ — една проста домашна случка, единъ всѣкидневенъ епизодъ. Ала тази обикновена случка отъ живота, описана така просто, безъ какви да е подробности, е изпълнена съ богати внушения — тя буди сума познати образи, сума преживѣлици. Задъ образитѣ на Марта и Мария започватъ да се мѣркатъ близки, познати намъ образи — на майка, сестри, роднини, приятелки, на цѣлъ рой жени, които сме виждали, чували, съ които е билъ преплетенъ нашия животъ и нашата сждба. И ето, Марта и Мария оживѣватъ предъ насъ като две живи сжщества, като два типа, като два характера, които се срещатъ въ живота въ хиляди разновидности. Но ако ние ги познаваме тъй непосредствено, тъй безпогрѣшно, то е защото тѣ живѣятъ и въ душитѣ ни като две основни състояния — нека ги наречемъ Мартино и Мариино.

„Марта и Мария, казва Учителътъ, представятъ два принципа въ човѣшката душа—активниятъ и пасивенъ принципъ. Въ лицето на тия две жени ние имаме два противоположни характера, две противоположни състояния на човѣшката душа — едното състояние е тихо, спокойно, безмълвно. При него умътъ е отправенъ къмъ единъ вѣченъ принципъ, крепящъ се на една вѣчна основа. А другото състояние е като на морскитѣ вълни, като на малкитѣ клончета на дърветата — постояненъ кипежъ, постоянно клатушкане“.*)

Вие сте я виждали Марта навсѣкжде въ живота. А може да ви е била и майка. Тогава вие най-добре ще сте изпитали, какво е Марта. Още отъ ранно утро тя е на кракъ. Ако има слуги, слугини — и тѣ трѣбва да бждатъ на кракъ. Недай Боже последнитѣ да сж малко мудни, непохватни, или пѣкъ мързеливи. Марта, сама пѣргава, чевръста, спретната и работлива, страшно мрази ленивитѣ хора. Но колкото и да се старае човѣкъ, на нея изобщо мжно може да се угоди — все ще ти намѣри нѣкакъвъ недостатъкъ, все ще ти натяква, че бавно работишъ, че се пипнешъ, че се потривашъ. Пометешъ, да речемъ. Тя ще смѣри съ погледъ стаята, ще крѣсне: „Тѣй ли се мете!“, па

*) Изъ беседата „Марта и Мария“ — Сила и животъ, 2-а серия беседи отъ Учителя.

ще грабне метлата отъ ржцетъ ти — да премете още веднъжъ. Сждове, чинии, тенджери — все недомити ѝ се виждатъ. Тѣ трѣбва винаги да лъщатъ. Марта, въ поривистото си желание всичко да тури въ редъ и порядъкъ, всичко да постави точно на мѣстото му, всичко навреме да направи, постоянно се коси, постоянно се ядосва и тревожи. Недоволна — тя все натяква, все мърмори. Ако ѝ си синъ, види ли те, че се излежавашъ сутринъ, веднага ще се втурне въ стаята, дето спишъ, ще ти кръсне и ако смѣшъ, не ставай! Иначе, всичко ти е готово, и дрехи, и обувки — чисти, спретнати. Закуската — сжщо. Всичко е приготвено съ грижлива, ударна ржка, а дълбоко въ душата си чувствувашъ — и съ майчинска любовъ. Ала докато правишъ закуската си, върху тебе ще се изсипятъ понѣкога сума укори — и за скжсанитѣ панталони, които снощи ѝ си донесълъ, и за разхвърленитѣ ти по масата книги и тетрадки, и за хиляди още дребулии и опушения. Ти слушашъ съ виновенъ видъ, а сърцето ти е стегнато като топка. Всичко е приготвено, всичко грижливо подредено, ала има нѣкакво казармено напрежение въ атмосферата на твоята майка, нѣщо стегнато, нѣщо потискащо. И съ пълна още уста, ти грабвашъ чантата си, па изтичвашъ на улицата облекченъ, съ отпуснато сърце, на воля. Не че не обичашъ майка си, не че не чувствувашъ и нейната обичъ — малко ли пжти си изпитвалъ какъ трепти надъ тебе и надъ всички, какъ весденъ се трепе и бѣхта все за децата, все за дома. Дори и когато ти се кара, ти сѣдвашъ какъ сърцето я боли за тебе. Особенъ е характерътъ на Марта — съжاليا човѣка, милѣе го, сърцето ѝ се топи понѣкога отъ болка за него, а нѣма да каже нѣжни думи, нѣма да помилва — това ѝ се струва нѣкакъ сантиментално, тя сѣкашъ се свѣни отъ подобни нѣща. Въ такива случаи дори, за да излѣе нѣкакъ сърцето си, тя ще ти се скара, ще те нахока. Ала и задъ тия сурови думи ти чувствувашъ обичта ѝ, чувствувашъ какъ я боли, какъ кръвъ ѝ капе на сърцето. Човѣкъ трѣбва да познава тази особеностъ на Марта, за да може да долавя истинскитѣ ѝ чувства задъ строгитѣ жестове и укорни думи.

Трезва, работлива, реалистично настроена, Марта не обича ни пасивното съзерцание, ни възторжитѣ и излиянията. Тя въ никой случай не би могла да седне така тихо и спокойно при нозетѣ на Исуса, като сестра си Мария и да слуша унесено неговитѣ думи. И да седнѣше, сърцето ѝ щѣше да бжде свито като топка. Че толкова много домашни работи я чакатъ! И чула, недочула словото на Учителя, тя щѣше негли да скочи и да се разшета отново въ кухнята, кждето огньтъ пламти и госбитѣ вратъ. Марта дори не е въ състояние да разбере поведението на сестрата си — то ѝ се струва едва ли не егостично. „Учителю, се провиква тя, не маришъ ли, че сестра ми ме оставя сама да шетамъ? Кажи ѝ да ми помогне“. Една отъ най-тягостнитѣ чърти на Марта е тази, че тя все натяква, като работи. Все мърмори. Много е усърдна, много работлива, но каквото и да направи, все ще ти го натякне. Въ най-добрия случай, ще иска да ѝ се оцени работата, да ѝ се признае, да ѝ се уважи. А това — чисто психологически — подобива цената на нейната иначе усърдна и спретната работа. Услугитѣ на Марта често ни тежатъ. Въ нейния уреденъ, чистъ и спретнатъ свѣтъ ние се движимъ не свободно, а съ стѣснение, сѣкашъ на прѣсти — отъ страхъ да не настжимъ нѣкой взривъ.

Марта е въ постоянно движение, въ постоянно напрежение. Тя иска да увлече въ своя енергетичен вихър всичко що срещне по пътя си — и хора и нѣща. Външната пасивностъ я дразни. Тя ѝ се струва чисто и просто бездействие, мързель.

Тъкмо тази чѣрта отъ характера на Марта е отбелѣзана въ приведенія изъ евангелието пасажъ. „Учителю, не маришъ ли, че сестра ми ме оставя сама да шетамъ. Кажй ѝ да ми помогне“.

Но що ѝ отговаря Христосъ? „Марто, Марто, ти се грижишъ и безспокоишъ за много нѣща. Ала едно е потребно. И Мария избра добрата часть, която не ще ѝ се отнеме“.

Улисана въ грижитѣ на всѣкидневието, занята постоянно да реди и устройва земния свѣтъ — „неустроената и пуста земя“ — Марта пренебрегва вътрешния животъ, живота на душата. Нейниятъ реалистиченъ умъ е постоянно насоченъ къмъ земната действителностъ, къмъ конкретното, материалното. Висшата действителностъ, идеалниятъ свѣтъ, къмъ който се стреми висшиятъ разумъ и интуицията, за нея оставатъ непостижими. Тъкмо това е дѣлъ на Мария, която по думитѣ на Христа, е избрала „добрата часть“.

Самата външностъ на Мария, цѣлиятъ ѝ строежъ, говори за нейния характеръ, за вътрешния стремежъ на душата ѝ къмъ онѣя „вѣченъ принципъ, който се крепи на една вѣчна основа“ (Учителя). Външно Мария носи морфологичнитѣ белези на Венериния типъ, тъй както Марта представя женския Марсовъ типъ — два полюса, два полярни типа, както ни учи астрологията.

Докато Марта има почти квадратно лице, макаръ нейната женственостъ да смекчава остритѣ линии и жгли, особено въ брадата, на мъжкия типъ, Марииното лице може да се затвори въ широкъ овалъ. Квадратното, отвѣсно и не особено високо чело на Марта, засѣнено отъ тъмна и гъста коса, чернитѣ ѝ като пиявици вежди, нависнали надъ очитѣ, тъмнитѣ ѝ очи съ твърдъ, прямъ и пронизателенъ погледъ, енергично стиснатитѣ устни и квадратната ѝ, макаръ заоблена брада, образуватъ рѣзъкъ контрастъ съ отвореното, симетрично чело на Мария, съ тънкитѣ ѝ вити вежди, съ хубавитѣ ѝ магнетични очи, които излъчватъ мекъ блѣсъкъ, съ правилния ѝ носъ, красивитѣ ѝ женствени устни, прекрасно моделирани, съ добре изваяната ѝ, спокойно заоблена брада, съ типичната, изящно моделирана впадина подъ устнитѣ.

Всичко въ типа на Мария говори за едно меко, нѣжно и отзивчиво сърце, за една силна интуиция, способна да долови нашепванията на духа. Спокойна, съзерцателна, тя се вслушва въ онова, което душата ѝ говори.

Застанала при нозетѣ на Учителя, тя може напълно да забрави външния свѣтъ, съ неговия постояненъ шумъ и напрежение, за да чуе словото му, което не винаги се отправя къмъ нашитѣ души. Защото Учителътъ не винаги се отбива въ „къщата на Марта“. Поведението на Мария показва, че поне въ онѣя мигове, въ които небето говори, въ които идейниятъ свѣтъ ни се разкрива, ние трѣбва да прекъснемъ своята външна дейностъ, да затихнемъ, да застанемъ смилено „при нозетѣ“ на висшето, за да получимъ неговото откровение. На тази способностъ на човѣшката душа, на Мария въ насъ, се дължи всичко красиво и възвишено въ свѣта — и поезия, и музика, и ми-

стични преживявания, и вдъхновение, и научно прозрение, и философско съзерцание. Цѣлиятъ миръ на религията, на мистичния животъ, на изкуствата, на философскитѣ и научни откровения се дължатъ на Марииното въ човѣшката душа. То е което свързва небето съ земята.

Ала само съ Марии свѣтътъ би билъ все пакъ въ застои — той би билъ външно неустроенъ. Марта е която гради и урежда външния свѣтъ. Градоветѣ, съ всичкото имъ устройство, съ всичкитѣ имъ удобства, съ всичкитѣ улеснения, които техниката дава — превозни срѣдства, съобщения, външни организации отъ всички категории, цѣлиятъ она духъ съ една речъ — деятеленъ, позитивенъ, прогресивенъ, реалистиченъ, насоченъ къмъ овладѣване на материалния свѣтъ, — който строи и изгражда, това е все Марта.

Ала и само съ Марти свѣтътъ би билъ бездушенъ. Той би приличалъ на единъ грамаденъ заводъ, на една нерадостна казарма. Той би билъ една неумолимо движеща се машина, която поглъща безпощадно и мускулната, и жизнената енергия на човѣка.

Марта строи и организира външния свѣтъ, прокарва навредъ пѣтища и съобщения, за да свърже отдѣлнитѣ му точки.

Мария строи и организира вътрешния свѣтъ, тя прокарва ония вътрешни „пѣтища и съобщения“, които свързватъ небето — разумния, идеално организиранъ свѣтъ съ земята — свѣтътъ, който се устройва.

Въ образа на Марта и Мария виждаме символизувани два свѣта, два живота — материалния животъ и духовния. Въ душата на човѣка, а следователно и въ обществения животъ, тѣзи два свѣта все още сж непримирени. Затова хората на материалния животъ така зле разбиратъ духовнитѣ натури, и затова последнитѣ — особено ако у тѣхъ вземе изключително надмощие Марииния принципъ — се отвръщатъ отъ „свѣтскитѣ хора“. Този антагонизъмъ между „положителна наука“ и „религия“, между „материализъмъ“ и „идеализъмъ“, между „Каинъ“ и „Авраамъ“, между милитаризма и технокрацията на Марса и пацифизма, художественото преображение на свѣта и превръщането на живота въ изкуство, така както тѣ живѣятъ въ сферата на Венера, и до днесъ още не е преодоленъ.

Едничкиятъ, който примирява тия две противоположни течения, тия два противоположни свѣта, които все пакъ се взаимно допълватъ, защото сж полярно свързани, е Христосъ — идеалниятъ човѣкъ на Слънцето.

Между Венера и Марсъ — Мария и Марта — минава орбитата на земята. Между тия най-близки сфери протича нейниятъ животъ. Слънцето, което държи въ своето гравитационно поле и земя, и Венера, и Марсъ едничко може да ги хармонира.

За това ни загатва дълбоко символичниятъ разказъ за възкресението на Лазаря, братъ на Марта и Мария, когато се разгледа въ свѣтлината на астрологичната символика. Ала за това другъ пѣтъ.

Боянъ Боевъ

Паневритмията*)

Днешната епоха е преходна между две култури. Винаги завоюватъ между две култури се отличава съ хаосъ, съ голѣми противоречия. Това е признакъ, че се намираме на границата между старото залѣзваще и новото изгрѣваще. Забелязано е, че винаги въ зазоряването на всѣка нова култура стоятъ велики духовни идеи. Днесъ по много признаци се вижда, че едно ново съзнание се ражда въ човѣчеството. Въ сжщностъ самото развитие е въпросъ за разширение на съзнанието. Напримѣръ, ако проследимъ природнитѣ царства, ще видимъ, че колкото отиваме къмъ по-горнитѣ царства, постепенно съзнанието се разширява.

Всѣка култура се отличава съ това, че носи нѣщо ново на човѣчеството. Тя е едно ново откровение на човѣшкия духъ.

Кое е тогазъ новото, което носи новата култура, която иде? Има известни признаци, по които може да се долови това, както по първитѣ пролѣтни цвѣта може да се сжди за бждната пролѣтъ. Новото, което иде, това е пробуждането на космичното съзнание, при което личниятъ животъ ще бжде надрастнатъ и човѣкъ ще влѣзе въ безграничния животъ на цѣлото, на всеобщото. Затуй, по сжществувашитѣ днесъ признаци можемъ да сждимъ, че новото, което иде, е духътъ на братството, на единението.

Новитѣ идеи, които идатъ сега като мощна вълна да се влѣятъ въ културата, да я претворятъ, се проявяватъ въ всички области на живота. На всжде можемъ да видимъ днесъ следи отъ животворното имъ действие.

Обаче тѣ трѣбва да намѣрятъ и съответна форма, чрезъ която да се изразятъ, т. е. тѣ трѣбва да намѣрятъ и единъ външенъ изразъ, чрезъ който ще действуватъ върху по-дълбокитѣ сили на човѣшкото естество. Такъва форма е именно паневритмията.

Нека разгледаме произхода на думата „паневритмия“. Тя е съставена отъ три корена: пан, евъ или еу и ритъмъ. „Панъ“ значи всичко, все, всеобщъ, „Евъ“ или „еу“ е това, отъ което излиза всичко; то означава висшето, сжщината, реалното, сжщественото въ свѣта. А „ритъмъ“ значи правилностъ въ движението или въ всѣки външенъ изразъ на нѣщата.

Що е тогазъ „паневритмия“? Това е велика всемирна хармония на движението. Цѣлиятъ животъ е паневритмия.

Нека разгледаме по-подробно израза: „всемирна хармония на движението“. Има космиченъ ритъмъ, който лежи въ основата на живота. Това е онзи творчески ритъмъ, който е създавалъ всичко, който организира всичко, който всичко претворява и гради. Подъ действието на това космично движение и ритъмъ сж изградени хилядитѣ форми около насъ. Тѣ сж вѣчно действащитѣ принципи въ космоса. Изразени сж както въ движението на небеснитѣ тѣла, тъй и въ вълнообразното движение на свѣтлината, въ силовитѣ линии на електро-

*) Вижъ статията съ сжщото заглавие въ сп. „Ж. зърно“, год. IX, кн. 2—3, 1935 г. Настоящата статия е втора по въпроса.

магнитното действие, въ движенията на атома и електрона, въ нутационните движения на растителните стеблени и коренови върхове и пр.

Движенията, които човѣкъ извършва, не сж безъ значение. Има движения, които нѣматъ общо значение. Тѣ сж отъ частенъ характеръ. Тѣ не свързватъ човѣка съ всемира, съ Цѣлото. Тѣ иматъ значение само лично за него. А пъкъ има движения, които сж изразъ на космичния ритѣмъ, който сжществува въ основитѣ на мировия животъ и го организира.

Ако движенията, които прави човѣкъ, сж въ хармония съ космичния ритѣмъ, човѣкъ се свързва съ силитѣ на живата природа и ги приема. Именно отъ такъвъ характеръ сж паневритмичнитѣ движения. Тѣ сж въ хармония съ онзи космиченъ ритѣмъ, който твори, гради и организира въ цѣлокупната природа, и затова иматъ мощно действие върху човѣка. Значи движенията на паневритмията не сж произволни, но сж взети отъ ритѣма, който лежи въ основата на космичния животъ. Когато човѣкъ прави тия упражнения, той се хармонизира съ цѣлото битие и затова получава нѣщо ценно отъ него.

Действието на паневритмичнитѣ движения е трояко:

1. Тѣ сж акумулатори, чрезъ които човѣкъ се свързва съ творческитѣ и съграждащи сили на природата, приема ги и тѣ съдействуватъ за неговото развитие. Тия сили сж животворни.

2. Понеже движенията на паневритмията сж въ хармония съ космичния ритѣмъ, който привежда въ активностъ цѣлокупния животъ, тѣ активиратъ всички спящи сили на човѣшката душа, пробуждатъ ги къмъ дейностъ.

3. Паневритмичнитѣ движения сж отъ такъвъ характеръ, че чрезъ тѣхъ човѣкъ изпраща сили, мисли, идеи въ свѣта, и тѣ продължаватъ да работятъ тамъ и да го претворяватъ.

Нека да разгледаме първото действие на паневритмията. Нейнитѣ движения не сж само за упражнение на мускулитѣ, бѣлитѣ дробове и пр., но и за образуване връзка между живата природа и човѣка.

Енергиитѣ въ природата сж поляризиранни. Нѣщата въ природата изобщо сж поляризиранни. Единъ малѣкъ примѣръ сж двата полюса на магнита, положителното и отрицателно електричества, коренътъ и стѣблото у растенията и пр. Изобщо, въ природата има два вида енергии: творчески или създаващи и съграждащи или съзидаващи. Ако искаме, можемъ да ги наречемъ мъжки и женски принципъ въ природата. Положителни и отрицателни сили и пр. Изразѣтъ въ Библията: „Богъ създаде небето и земята“ е загатване за действието на творческитѣ сили въ природата. И после се казва: „И земята бѣше неустроена“. И постепенното ѣ устройване, това е действието на съграждащитѣ сили. Разбира се, въ всѣки моментъ сж въ действие двата вида сили.

И въ всѣка култура действуватъ тия два вида сили. Напримѣръ, раждането на нови идеи въ една култура, това е действието на творческия принципъ. А прилагането имъ, преустройването на цѣлия животъ въ съгласие съ тѣхъ, това е действие на съграждащия принципъ. Сжщото важи и за живота на отдѣлния човѣкъ. Когато човѣкъ се домогне до нови прозрѣния, това е работа на творческия принципъ

въ него. А устройството на живота въ съгласие съ тия творчески принципи, това е работа на съграждащитѣ сили въ него.

Паневритмичнитѣ упражнения сж изразъ на творческитѣ и съграждащитѣ сили въ природата, свързватъ човѣка съ тѣхъ и той ги приема въ себе си.

Изобщо, дѣсната страна на човѣка—дѣсниятъ кракъ, дѣсната ржка и пр. — е изразъ на творческитѣ сили въ природата, а лѣвата страна — лѣвиятъ кракъ, лѣвата ржка и пр. — на съграждащитѣ сили. Ето защо, при паневритмичнитѣ упражнения е отъ значение, коя страна взема участие въ движенията. Движението на дѣснитѣ крайници или самото обръщане на дѣсно изразява свързване на човѣка съ творческитѣ сили на природата, а движението на лѣвитѣ крайници или обръщане на тѣлото на лѣво изразява свързване съ съграждащитѣ сили.

Ето защо паневритмията почва винаги съ дѣсния кракъ. Защото творческитѣ сили действуватъ първи. Тѣ творятъ, създаватъ ония елементи, върху които работятъ съграждащитѣ сили.

Човѣшкото естество има троенъ поляритетъ. Отъ изследванията на Райхенбахъ, Дюрвилъ и пр. се вижда, че дѣсната страна на тѣлото е положителна, а лѣвата — отрицателна. Горната част на тѣлото е положителна, а долната — отрицателна. Предната страна е положителна, а задната — отрицателна.

Отъ изследванията на Гурвичъ, Лаковски и пр. се знае, че човѣшкиятъ организъмъ, както и всички организми, иматъ радиации, т. е. отъ организма се излъчватъ особена енергия, особени лъчи. Паневритмията е основана на това по-дълбоко знание на енергиитѣ, които проникватъ човѣшкото естество. Напримѣръ, когато човѣкъ си простре ржката, то отъ всѣки прѣстъ излизатъ грамадни снопове свѣтлина, лъчи! Но тия енергии сж отъ различенъ характеръ за различнитѣ прѣсти. Също тѣй и отъ мозъка, очитѣ, ушитѣ, носа и изобщо отъ цѣлото тѣло излизатъ такива радиации.

Чрезъ нѣкои гимнастически упражнения ние приемаме запаси отъ земния магнетизъмъ въ себе си. Човѣкъ периодично трѣбва да се свързва съ земнитѣ и слънчевитѣ сили. При будно съзнание, когато ржката е насочена нагоре, човѣкъ се свързва съ слънчевитѣ сили, а когато тя е насочена надолу — съ земнитѣ сили. Тогазъ човѣкъ приема добритѣ енергии отъ земята, а непотрѣбнитѣ, дисхармоничнитѣ енергии предава на земята.

Въ много несъзнателни движения, които човѣкъ прави, има скрито значение, което самиятъ човѣкъ не знае. И това значение не е винаги еднакво. Когато човѣкъ бара несъзнателно нѣкое мѣсто на главата си наприимѣръ, той иска съ това или да разнесе набралата се тамъ излишна енергия или пъкъ иска да придаде енергия на нѣкое мѣсто, дето има недоимѣкъ. Човѣкъ, ако има знания, може да премахне главоболието, като регулира известни течения. Нѣкой пжтъ несъзнателно човѣкъ си бара нѣкой центъръ на главата, за да го активира съ енергията, която излиза отъ прѣститѣ му.

Човѣкъ трѣбва да се пази отъ движения, които отнематъ или изхарчватъ нужнитѣ енергии. Движенията трѣбва да сж разумни. Има движения и неразумни.

Нашитѣ движения, и когато сж несъзнателни, не сж произволни.

ни движения, напр. баране на главата, движение на крака, ржце и пр., сж въ връзка не само съ физиологични процеси, но и съ известни душевни процеси. Отъ всѣки прѣстъ излизатъ сили, които сж изразъ и на нѣщо психично.

Всѣко движение на човѣка, макаръ и несъзнателно, има вътрешенъ смисълъ. Напримѣръ, казва Учителътъ, туряне ржката на гърба, това е скритниятъ, подлїятъ начинъ на постѣпване. Онзи, който иска да прободѣ нѣкого съ ножъ, скрива ножа задъ гърба си и му казва: „Добре дошълъ“. Единъ ораторъ, който държи ржката си отзадъ на гърба си, пакъ крие нѣкаква мисълъ. Тия движения сж изостанали отъ дълбокото минало.

Когато човѣкъ си дигне ржката, то известни духовни сили сж въ активностъ, и той ги праща въ свѣта; и сжщевременно той съ прѣститѣ си приема известни сили отъ природата. Става обмѣна.

При паневритмичнитѣ движения трѣбва да се знае, какви енергии излизатъ отъ цѣлата ржка и какви специално отъ всѣки прѣстъ. Съ тия енергии, които ти изпращашъ отъ своята ржка или отъ другъ нѣкой органъ, ти действувашъ на природата, и тя ще ти отговори. Ние не сме откъснати отъ всемира. Има връзка между насъ и него.

Всѣки органъ на тѣлото си има своя духовна страна. Всички органи сж свързани и съ духовни процеси. И всѣко тѣхно движение е въ връзка съ душевното и духовното развитие.

Подсъзнателнитѣ движения изобилватъ у човѣка. Обаче тѣ още повече изобилватъ у по-долнитѣ природни царства. Обаче има нѣщо важно: човѣкътъ на новото съзнание ще внесе постепенно съзнателностъ въ известни области на подсъзнателния животъ. Той ще се стреми да разшири кръга на съзнателния животъ.

За да се улеснятъ двата процеса — вземане и даване — които се извършватъ въ паневритмичнитѣ движения, при тѣхъ трѣбва да участвува съзнанието. Това е условие за целесъобразна обмѣна между човѣка и околната природа. Защото характерътъ на енергиитѣ, които човѣкъ изпраща и приема, зависи отъ будността на съзнанието, отъ идеята, която занимава човѣка при движението.

Ето защо, паневритмичнитѣ упражнения не сж механични гимнастики, но една дейностъ, въ която взематъ участие всички сили на човѣшкото естество: физически, духовни, умствени и божествени. Всички тия сили при паневритмията сж въ будностъ, творчество, активностъ и въ състояние на възприемчивостъ. Ето защо, при тия упражнения трѣбва да се мисли. Всѣко движение безъ мисълъ нѣма смисълъ. При тѣхъ е нужно едно вътрешно концентриране. При движенията силата на човѣка седи въ концентрирането. Тѣй дълбоко да се концентрира човѣкъ при тия упражнения, като че ли ги прави самъ! Учителътъ казва: „Когато правимъ упражненията, живата природа взема участие въ движенията. Тя гледа има ли ритъмъ и съзнание. Когато забележи че нѣма, тя не взема участие. А когато тя не взема участие, то всичката работа на човѣка отива напразно. Тя е механическа“.

Единъ примѣръ ще покаже, колко е важна будността на съзнанието за акумулиране на творческитѣ сили на природата въ човѣшки организъмъ. Интересенъ е въ това отношение евангелскиятъ разказъ за жената, която страдала 12 години отъ кръвотечение. Тя се излѣкувала, като се докоснала отзадъ до дрехата на Христа. Христосъ

казалъ: „Кой се допре до дрехитѣ ми?“ Ученицитѣ Му казали: „Ти виждашъ, че народътъ те притиска, и казвашъ: Кой се допре до мене!“ Но Христосъ се обърналъ, за да види този, който сторилъ това, защото Той усѣтилъ въ себе си, че сила излиза отъ Него. Значи, другитѣ се допрѣли до Него механически, но тя се е допрѣла съ участието на съзнанието, съ дълбока вѣра, че ще получи нѣщо отъ Христа, и получила. Когато Мойсей дигалъ ржцетѣ си, евреитѣ побеждавали въ сраженията. Значи отъ ржцетѣ му излизала сила. Сжщо тѣй и Христосъ прострѣлъ ржката си и се допрѣлъ до прокажения, за да го излѣкува.

Ржцетѣ сж силови линии, по които протича живата енергия. Щомъ си съ будно съзнание, то се образува връзка между ржката ти и живата природа и по всѣки прѣстъ протича тая жива енергия, праната. Ако не съзнаешъ, ако не вѣрвашъ, нищо нѣма да дойде. Щомъ туришъ волята си въ действие, веднага тия токове ще протечатъ. Като се свържешъ съ Разумното, съ Божественото Начало, то ще подеиствува да протече тая енергия въ тебе.

При паневритмията трѣбва да знаемъ значението на всѣко движение, какво е влиянието му върху човѣка. Трѣбва да се знаятъ, кои движения сж ефикасни и цѣлесъобразни. Могатъ да се правятъ опити и наблюдения, за да се види, какво значение иматъ разнитѣ движения за приемане и предаване на известни енергии физически и психически. Напримѣръ, нека вземемъ една отъ пѣснитѣ на Всемирното Братство: „Добъръ день“. Тая пѣсенъ се пѣе съ специални движения. Ако тя бжде изпѣта съ и безъ движения, ще се види разликата. Изпълнена съ движение, тя има мощно действие върху изпълнителя и зрителя. Защото при движенията се подбуждатъ къмъ активностъ енергии, които човѣкъ приема и испраша чрезъ ржцетѣ си и чрезъ цѣлото си естество! Даже въ източнитѣ окултни школи се знае, че известни формули за да иматъ по-мощно действие, произнасянето имъ се придружава съ движение и музика. Формулата се изпѣва и се превръща едновременно въ движение. Това сж тѣй нареченитѣ „мантри“ на източнитѣ школи. И тия движения не сж произволни, но сж въ хармония съ музиката и съ идеята, вложена въ пѣсенята.

Значението на паневритмията ще стане по-ясно, като вземемъ предвидъ туй, което наричаме „съответствие“ въ природата. Има съответствие между всички нѣща. И то се основава на единството, което лежи въ основата на цѣлото битие. Напримѣръ въ периодичната система на химичнитѣ елементи следъ всѣки седемъ елемента се повтарятъ елементи съ аналогични свойства. Това виждаме и въ спектъра на цвѣтоветѣ и въ октавитѣ на музиката. Тамъ всѣки тонъ прилича на осмия следъ него. Такива октави имаме и въ електромагнитнитѣ трептения. Всѣка по-горна октава трептения има аналогия съ по-долнитѣ.

Има безброй съответствия въ природата. Ще изброя само по-важнитѣ отъ тѣхъ, които ни главно интересуватъ въ случая. Има съответствие между

тонъ,
форма,
движение,
цвѣтъ,

число и
идея.

На този законъ за съответствие между тия прояви въ природата се основава и тъй наречената окултна архитектура. На туй съответствие се основава и паневритмията.

Какво нѣщо е паневритмията? Паневритмията, съ други думи казано, е съчетание между тонъ, форма, движение, цвѣтъ, число и идея.

Ето защо, и музиката при паневритмията не е произволна, но строго съответствува на движенията отъ една страна, и отъ друга страна на идеята, вложена въ тѣхъ. И само когато има това съответствие, тия движения иматъ мощно, магично действие; тогазъ движенията ставатъ вече носители на тия идеи. И именно, благодарение на това съответствие между движение и идеи, тия движения ставатъ въплотена идея! Тѣ проникватъ самия изпълнител. Проникватъ въ всичкитъ му органи, внасятъ въ тѣхъ обнова, животъ!

Нека кажемъ още нѣколко думи за съответствието между движение и идея:

Всички движения въ природата сж разумни.

При правенето на паневритмичнитѣ движения трѣбва да имаме известни идеи въ съзнанието, но не произволни, а тъкмо такива, които строго съответствуватъ на движенията. При движенията съзнанието трѣбва да е концентрирано върху тѣхъ и върху опредѣлени идеи. Тогазъ движенията, които правимъ, ставатъ като изразъ на това, което мислимъ. По този начинъ мислитѣ, идеитѣ се превеждатъ просто външно въ известенъ редъ красиви движения! Чрезъ този единъ видъ езикъ ние изразяваме външно вътрешния животъ, живота на душата. Когато има туй съответствие между идеята и движението, тогазъ всѣко движение внася радостъ, бодростъ, животъ. То твори въ насъ и вънъ отъ насъ, въ свѣта!

Всѣка идея, всѣко душевно качество съответствува на известно движение. Има движение на доброто. Има движение на милосърдието. Има движение на справедливостта. Любовта си има свои линии на движение. Кротостта сжщо! Всички добродетели си иматъ свои линии на движение. Нѣма добродетель, която да нѣма линии на движение. Човѣкъ трѣбва да учи това. Той трѣбва да прави опити веднѣжъ, дважъ, 10 пѣти, сто пѣти и пр., додего намѣри, кои линии на движения отговарятъ на дадена добродетель. На тая основа е изградена и паневритмията отъ Учителя. Всички стари, които не сж живѣли добре, погрозняватъ; погрозняватъ и движенията имъ! Животътъ имъ се отразява както върху лицето, тъй и върху движенията имъ. Младиятъ е красивъ и има красиви движения, понеже иде отъ единъ хармониченъ свѣтъ.

Действието на тия движения се усилва още повече, понеже се придружаватъ и съ музика. Особено е силно действието на паневритмията, понеже въ нея имаме музикална мисълъ! Музикалната мисълъ прониква дълбоко! За музикалната страна на паневритмията говорихъ повече въ първата си статия, и за това тукъ не се спирамъ повече на нея.

Този въпросъ си има и друга, по-дълбока страна. Знаемъ, че

има двигателни, моторни центрове въ мозъка. Напр. има центъръ за движение на краката, такъвъ за движение на ръцетѣ и пр. За всички видове движения има и центрове въ мозъка. И понеже говоримъ за съзнателни движения, тия центрове сж въ главния мозъкъ. Напр. центроветѣ за движение на краката и ръцетѣ сж по горната частъ на голѣмия мозъкъ. Когато движимъ крака или ръката, то този центъръ на мозъка дохожда въ дейность, въ активность. Ще разгледаме три страни на този въпросъ:

1. Всѣки центъръ на мозъка е свързанъ съ особенъ свѣтъ и съ сжществата, които живѣятъ въ този свѣтъ. Като правимъ тия или ония движения съ тѣлото си, ние привеждаме въ активность известенъ мозъченъ центъръ и чрезъ него се свързваме съ особенъ свѣтъ и съ сжществата, които живѣятъ въ него. По този начинъ, чрезъ движения на ръцетѣ, краката и пр. ние правимъ връзка съ висшиятъ мирове и съ сжществата, които живѣятъ тамъ, и това много допринася за получаване на енергия и подкрепа отъ тия висши мирове.

2. Като движимъ нашитѣ органи: крака, ръце и пр., ние привеждаме въ активность тия мозъчни центрове, които имъ съответствуватъ; съ туй последнитѣ привличатъ повече кръвъ и повече енергии и съ това се развиватъ. А пъкъ всѣки такъвъ центъръ освенъ това отговаря и на известни висши духовни способности, напр. на милосърдие, любовь, вѣра, надежда, умствени способности, наклонность къмъ музика, математика и пр. И тѣй, чрезъ тия движения, ако тѣ сж правилни, ние можемъ да работимъ за развиване на нашитѣ центрове, за излизането имъ отъ спящото положение и по този начинъ можемъ да развиемъ и тия духовни дарби, които имъ съответствуватъ.

Отъ друга страна паневритмичнитѣ движения, особено ако е спазенъ горниятъ законъ за съответствията, като проникватъ въ нервната система, префиняватъ я и я правятъ да трепти въ хармония съ възвишенитѣ божествени идеи, чийто изразъ сж даденитѣ движения въ случая.

3. Отъ друга страна всѣки отъ тия мозъчни центрове е въ връзка съ особенъ органъ на тѣлото. Всѣки органъ си има особено мѣсто въ мозъка. И щомъ приведемъ въ активность, въ разцвѣтъ нѣкой мозъченъ центъръ, влияемъ чрезъ него благотворно и върху съответнитѣ органи на тѣлото, и тѣ се развиватъ правилно, укрепяватъ се, ставатъ по-жизнеспособни, по-работоспособни, регулиратъ се тѣхнитѣ функции.

Много е важно, какви сж движенията, които прави човѣкъ. Нѣкой мисли, че движенията на човѣка сж произволни, че нѣматъ голѣмо значение. Напротивъ, всѣко движение има мощно действие върху нервната система и върху цѣлокупния духовенъ животъ.

Ако човѣкъ направи едно фалшиво движение, ненормално, отрицателно, то съответниятъ мозъченъ центъръ ще получи неправилно развитие, и туй ще се отрази както върху здравословното състояние на органа, който този центъръ дирижира, тѣй и върху духовнитѣ способности и дарби на човѣка.

По всички горни причини чрезъ паневритмията освенъ че се постига духовенъ подъемъ, развитие на възвишени мисли, чувства,

облагородяване на характера, но се влива животът, здраве, сила въ всички органи на тѣлото! Ето защо, паневритмията подмладява!

Нека да кажемъ нѣколко думи за действието на паневритмията върху външния свѣтъ. Когато има хармония, съответствие между движение и идея, то чрезъ движенията ние предаваме тия идеи на външния свѣтъ, на цѣлото човѣчество.

Ако въ време на тия упражнения човѣкъ не мисли за други работи, но се концентрира върху възвишенитѣ идеи, които имъ съответствуватъ, то тогазъ тия мисли ще пратятъ своитѣ вибрации, своитѣ радиовълни чрезъ движения на свѣта! Тогазъ движенията, които правимъ, ще бждатъ свещенодействие! Чрезъ тѣхъ тогава ние ще творимъ нови духовни ценности и ще ги пращаме въ свѣта за вливане въ културата.

Има нужда отъ центрове, чрезъ които Божественото да влиза, да размърда свѣта, да го обнови, да внесе новото въ него. Това става между другото чрезъ паневритмията.

Новитѣ идеи чрезъ паневритмията магически се пращатъ въ свѣта и хората въ свѣта ще приематъ тѣхното благотворно влияние.

Паневритмията е такъва форма, която е пригодна да изрази новитѣ идеи и да ги предаде чрезъ музика, чрезъ движение и чрезъ думи на човѣшкото естество и на цѣлокупния животъ!

Паневритмията, значи, не е обикновена гимнастика, нито обикновенъ балетъ, но въ нейнитѣ движения сж въплотени идеитѣ, които строятъ и градятъ новата култура.

Въ нейнитѣ движения сж скрити съ магическа мощъ пружинитѣ, чрезъ които ще се пробудятъ новитѣ творчески сили на човѣшката душа — сили, които чакатъ своето развитие.

Всемирното Братство внася новото въ свѣта, по който и да е начинъ: не само чрезъ мисль, чрезъ чувства, чрезъ постѣпки, но и чрезъ движение! То всичко е турило въ действие! Нали вѣтърътъ като духа, размърдва листата и съ туй улеснява движението на соковетѣ?

Движенията на паневритмията иматъ вътрешна сила и влияние не само върху насъ, но и върху цѣлия свѣтъ. Новитѣ идеи сж вложени въ паневритмичнитѣ движения. Ето защо, чрезъ тия движения новитѣ идеи се пращатъ въ свѣта!

Всѣко мѣсто, дето се правятъ паневритмични упражнения, става центъръ, отдето се пращатъ тия идеи въ свѣта!

Идния пжтъ ще разгледаме нови страни на въпроса.

Д-ръ Ел. Коенъ

На съвременни житейски мотиви.

Че съвременниятъ свѣтъ е въ пълна безпътица, че никой не знае къде водятъ тѣзи адски приготовления за война, че никой не вижда края на тази голѣма стопанска и политическа криза, която отъ день на день става по-бездѣнна, всичко това е толкова очевидно и „просто“, че и най-проститѣ хора го знаятъ и постоянно го повтарятъ по кафенетата, кръчмитѣ, улицитѣ, вестницитѣ, списанията, въ кжщи, въ семейния кръгъ — просто животътъ имъ се върти все въ този омагьосанъ кръгъ и е отровенъ отъ него до своитѣ глѣбини. Наистина, политикитѣ правятъ усилия да „спасятъ свѣта“, да предотвратятъ нѣкоя нова свѣтовна касапница, ала ние виждаме колко ялови и пусти оставатъ всички тѣхни усилия. Какво обществено, международно мѣроприятие остава на почитъ, неопетнено, съ необходимия авторитетъ, за да се поддържа добрия пулсъ въ свѣтовния общественъ животъ! Сега хората се стремятъ да възвърнатъ свѣта въ епохата на двустраннитѣ пактове. Ликвидира се вече съ чувството, съ желанието за всеобщи пактове — тѣ не давали никаква гаранция за мира между народитѣ. Сега се мисли само какъ да се предпазимъ отъ „нападателя“. И най-доброто лѣкарство се вижда въ сключване на пактове съ страни, които могатъ да обградятъ „нападателя“ или „неприятеля“ отъ две страни като въ клещи.

Ето въ тази насока се върти съвременната политическа мисль. И наука и учени сж впрегнати навсѣкжде да измислятъ срѣдства за по-голѣма сигурностъ на своитѣ страни. И въпрѣки това ние виждаме прояви въ живота на хората, които сж отъ съвсемъ другъ родъ — да ги наречемъ „културни“, мирновременни. Кой не знае за трѣскавитѣ приготовления за международната свѣтовна изложба, започнала тази година отъ м. май въ Парижъ? Кой не знае за величавата коронация на най-голѣмия свѣтовенъ владетель — английския кралъ? За голѣмитѣ приготовления за нея отъ цѣла година. Кому вече не е известенъ цѣлия ритуалъ по тази коронация, кой не знае за „репетициитѣ“ на този монархически обрядъ, осветенъ и благословенъ отъ черквата, отъ Кентерберийския архиепископъ? Кой при това не знае за трагедията по абдикацията на бившия английски кралъ, за неговата сантиментална история, която коства единъ великъ престолъ?

Въ рамкитѣ на една силно развилнѣла се буря — завладяването на Абисиния отъ Италия, испанската междуособна война, главоломното превъзоражаване на всички народи, което може да запали наново свѣта, всрѣдъ писъцитѣ на изнемогващото човѣчество, ние виждаме „културни прояви“ отъ рода на международнитѣ изложби, коронации. Това е съвременната обществена картина. Не липсватъ добри желаня, не липсватъ свѣтли умове, не липсватъ постижения на техниката и науката. Напротивъ, всичко е въ своя разгаръ, като чели всичко, което свѣта може да роди, си е дало срѣща за една мощна манифестация. Ние виждаме, наредъ съ превъзоражаването, Айнщайнъ въ Америка да патентова вече 72 открития, които могатъ да внесатъ обратъ въ много отрасли на съвременния животъ. Маса учени работятъ върху телевизията, други замислятъ наново

опити за завладяването на междузвездното пространство, за завладяване полюсите на земята. Съ хиляди и хиляди други работници въ полето на науката, се ровят и работят да открият методи за по-големи земеделски придобивки, за откриване и използване на земните богатства, единъ видъ за създаване благосъстояние на хората върху земята, за подобрене на живота. Ние виждаме всички този стремежъ всрѣдъ човѣчеството къмъ свѣтлината, къмъ знанието, къмъ духовния животъ! Едва ли има нѣщо по-хубаво отъ това! Ала въ всичкото това културно напрежение, има едно дълбоко неспокойствие. Това неспокойствие се явява като гротескенъ, дисхармониченъ фонъ въ творческата картина на съвременния животъ.

Дали всичките културни блага, сътворени отъ голѣмитѣ умове на човѣчеството вчера и днесъ, нѣма да бждатъ утре жалки развалини и пепелища. каквото виждаме днесъ въ столицата на избезумѣла Испания — Мадридъ! Ето орнаментътъ на съвременното творчество, на пулса на живота. Ето живата картина включена въ този орнаментъ.

Една култура, която е вървѣла по пжтя на крайния рационализъмъ, по пжтя на ума, който е насочвалъ своите усилия къмъ една уредба на живота върху началата на егоцентризма, на себичното, на личното добро — било то въ пълненъ смисълъ лично или национално, все едно. Това е европейската култура. Затова тя е вървѣла по пжтя на взаимните войни и изстребления. Затова законите на разните страни сж писани за нрави немного далечни отъ животинските. И крайниятъ резултатъ — една хаотична картина: покрай труповетѣ и разрушенията отъ войни, пролѣтни изгледи на хубави човѣшки стремежи — постижения на техниката, на науката, на изкуствата. А отъ друга страна, страхотни зимни картини на вътрешна уредба на живота — даровити хора умираатъ безъ хлѣбъ, способни държавници гинатъ позатворитѣ. Единъ свѣтъ, който пѣе апологични пѣсни на посрѣдствеността и разрушението. Истинските творци се зачитатъ само следъ смъртта или следъ дълги преследвания и лишения.

Въ мозъка на всѣки единъ разуменъ човѣкъ се очертава единъ голѣмъ въпросъ — за пжтя, за изхода отъ този адъ, въ който живѣе свѣтътъ. Кжде е пжтя? Бихме могли да кажемъ съ езика на апостола Павла, че ако хората биха си поставили искрено този въпросъ, то сигурно биха намѣрили нѣкое разрешение право, добро за цѣлото човѣчество. И колкото повече хора мислятъ върху това, толкова е по-добре за тѣхъ и за всички. Свѣтътъ се нуждае отъ умни, но искрени и честни служители, които могатъ да работятъ безвъзмездно за благото на цѣлото човѣчество, за „човѣшкото“ на земята. Това не изисква пренебрегване на личността, на нацията, на нейните висши интереси. Напротивъ, всѣко истинско човѣшко благо е благо за всички, за всѣки народъ, за всѣки човѣкъ.

Трудно е да се посочи днесъ пжтъ на свѣта, на хората. Днесъ хората живѣятъ съ мисълта за натрупване на богатства, за осигуряване и придобиване. Какъ можешъ да препоръчашъ на такъвъ свѣтъ Христовата максима: „Не се грижете за утрешния день“ или „Не събирайте богатства, които ги хваща ржда и молецъ ги изяжда“! Това е нѣщо чуждо за всички хора днесъ.

Свѣтътъ живѣе съ традицията на миналото. Народите —

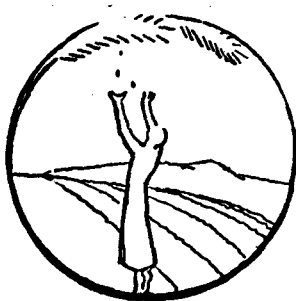
това е тяхното минало, традицията е, която ги определя като народи със свой ликъ и обликъ. Какъ можешъ да кажешъ на хората, че традицията, това тяхно „собствено“, характерно, е което ги спъва и отнема отъ тяхъ всѣка човѣчна мисль, всѣко благородно дѣло и проява?

Днесъ не можешъ проведе една свободна мисль. Не защото ти ще бждешъ утопистъ, не защото твоята мисль ще бжде ненаучна или пъкъ фантастична — къмъ последнитѣ се причислява всѣка мисль за едно по-спиритуалистично миросъзерцание, схващане и начинъ на животъ. Днесъ не можешъ проведе свободна мисль по простата причина, че хората живѣятъ и сж пропити отъ конформизъма, отъ онова чувство да съгласувашъ своитѣ мисли, чувства и прояви съ официално приетото, съ общественото мнение.

Ние говоримъ за пжтя. За онзи пжть, който води къмъ единъ новъ животъ. Животъ на творчески импулси за отдѣлната личностъ, животъ на творчество и дсбруване за отдѣлнитѣ народи, за цѣлото човѣчество. Не е ли той — пжтьтъ — въ непрекъснатото освобождение на съзнанието на отдѣлната личностъ — предимно на всѣка личностъ по отдѣлно, на общественото съзнание, на съзнанието на народитѣ, отъ чувството за придобиване, отъ спъващия традиционизмъ, отъ конформизъма?

Освобождението отъ всичко онова, което спъва свободния духъ, истинския човѣкъ — най-важниятъ факторъ въ правилното развитие на обществото, на човѣчеството. Това е пжть, здравъ пжть къмъ новото, къмъ новъ животъ, който почива на нови основи.

За него говорятъ днесъ велики Учители на човѣчеството.

Сфера на Юпитера.

Ако живяхме въ библейски времена и искахъ да ви покажа единъ хубавъ Юпитеровъ типъ, бихъ ви завелъ при Авраама. Макаръ да не сме ангели, като троицата пжтници, които сж се отбили да му гостуватъ при Мамвриевитъ джбове, той и насъ би приелъ радушно и би ни богато угостилъ. За нѣколко часа поне ние бихме се чувствували прекрасно разположени всрѣдъ тази патриархална обстановка, всрѣдъ охолното благополучие, въ което Авраамъ е живѣлъ. Защото Авраамъ, като Юпитерово чадо, е билъ успѣшенъ, благополученъ човекъ. „Господъ бѣше благословилъ Авраама въ всичко“, се казва за него въ хубавия библейски разказъ, въ който се повестува живота на изрзилския патриархъ, призванъ да стане „отецъ на вѣрващитѣ“. Прочетете този разказъ, за да видите безпримѣрната вѣра на Авраама — основенъ двигателъ на Юпитеровата сфера — неговото благородство, неговата честностъ и справедливостъ, неговия съобразителенъ умъ, неговото великодушие и щедростъ, неговото миролюбие, за да видите ония чѣрти, които правятъ отъ положителния Юпитеровъ типъ оня общественъ индивидъ, който обладава най-пълна и най-всестранна социална приспособимостъ. Само по дълбоко символичния разказъ за Авраама би могла да се проучи Юпитеровата сфера съ всичкитѣ ѝ типични функции. И тогава би станало ясно, какъ „Юпитеръ“ означава оня културенъ стадий отъ живота, въ който хората излизатъ отъ чергарския животъ, отъ постояннитѣ борби, за да се насочатъ къмъ „обетованата земя“, кждето цари единъ напълно иерархизуванъ социаленъ строй, съ неговия религиозенъ култъ, съ неговия правовъ редъ, съ неговитѣ законно-установени политически и обществени учреждения. Ала да оставимъ на мира библейския патриархъ, защото животътъ му е толкова далеченъ, че звучи като митъ. Нѣма да се спираме и при друга една още по-древна, ала типична библейска фигура — Йовъ. Защото следъ единъ Юпитеровски охолень и благополученъ животъ, щедро обиспанъ съ всички блага на живота, той попада подъ ударитѣ на Сатурна, и сждбата му взема трагиченъ обратъ. Нѣма да се спираме на историята на Йова, развиваща се въ оная плоскостъ, дето се сѣкатъ сферитѣ на Юпитера и Сатурна, макаръ Йовъ като типъ и като сждба въ живота да е вѣченъ.

Ако, напускайки легендарнитѣ библейски времена, бихме се пренесли въ историческитѣ времена, напримѣръ въ времето на Римската империя, то ние бихме посочили като историченъ образецъ на Юпитеровъ типъ римския патриций. Изобщо, цѣлиятъ древенъ Римъ се намира подъ знака на Юпитера. Не случайно Зевсъ-Юпитеръ става главно божество въ римския пантеонъ, а Юпитеровиятъ култъ — държавна религия. Само единъ Римъ можеше да създаде римското право. А не забравяйте, че правната функция е една отъ основнитѣ функции на Юпитеровата сфера. Азъ само бѣгло посочвамъ на тази връзка между Римъ и Юпитеровата сфера. Не че животътъ на римския народъ се е движелъ изключително въ тази сфера, защото въ нея сж се пресичали всички „планетни сфери“. Но тя, въ всѣки случай, е основната и придава характернитѣ чѣрти на древно-римската

империя, нейният основен стил, от гледище на историческата физиогномика. Съ това искам да подчертая, че космичната формула на зодиака ни дава единъ сигуренъ ключъ за разбиране историческото битие на единъ народъ, на една култура.

Ала да напуснемъ и Римъ и историческата действителность и да навлѣземъ въ свѣта на литературното творчество. Ще ви припомнимъ единъ-два образа отъ „Клетницитѣ“ на Викторъ Юго. (У последния „юпитеровскитѣ психологиченъ комплексъ“ е силно развитъ. Затова той е намѣрилъ такава ярка проекция въ неговото литературно дѣло. Нѣкои отъ героитѣ на неговитѣ романи, рожби на неговата художествена фантазия, сж наистина типични юпитерови типове). Спомнете си абатъ Мериелъ — типъ на истински духовникъ: една отъ зрѣлитѣ рожби на Юпитеровата сфера. Съ своята доброта, съ своето челолюбие и щедростъ, съ своето милосърдие, напомнимъ това на милостивия самарянинъ, той обузда инстинктивната природа на Жанъ Валжана и пробуди у него латентната Юпитерова природа, която достигна отпосле такъвъ разцвѣтъ у героя на „Клетницитѣ“. Жанъ Валжанъ заслужва да се разгледа и затова, защото Викторъ Юго, съвсемъ несъзнателно, може би, вѣренъ, обаче, на своята художествена интуиция, е далъ една хубава картина на еволюцията на единъ Юпитеровъ типъ, който постепенно се диференцира въ сферата на елементарнитѣ жизнени нагони. При това, той е докосналъ, пакъ несъзнателно може би, една отъ най-високитѣ точки въ психологичната проблематика на Юпитеровия типъ — именно въ разврзката на Жанъ Валжановата любовъ къмъ Козета, при залѣза на неговия животъ. Изобщо „Клетницитѣ“, въпрѣки своитѣ недостатѣци като художествено произведение, присжщи впрочемъ на романтизма, може да се разгледа като едно типично произведение на латинския гений, защото въ него латинската раса, въ лицето на единъ свой виденъ представителъ, показва най-високата точка, до която се издига въ своето морално схващане за живота. Въ него може дори да се проследи психологичната линия, която води отъ Римъ до Парижъ. Въ известна смисълъ на думата „Клетницитѣ“ е така характеренъ за френския гений, както Гьотевиятъ Фаустъ за немцитѣ и „Война и Миръ“ за славянския руски народъ.

Колкото и да сж интересни, обаче, тия въпроси, ние ще напуснемъ и литературата, богата съ художествени въплѣщения на Юпитерови типове и ще се спремъ на нѣкой съвремененъ натураленъ Юпитерианецъ — такъвъ, който можемъ да срещнемъ навсѣкжде въ живота.

Е добре, представете си, че сте на угощение, да речемъ, въ собствения домъ на нѣкой виденъ индустриалецъ. Цѣлата кжща е ярко освѣтена — очевидно тукъ не се пести електричеството. Кжщата е въ съвремененъ стилъ, има всички модерни удобства, защото юпитерианецътъ обича всичко да му е удобно, широко, охолно. Може мобилировката да не е така художествено издържана въ стилъ, както въ кжщата, да речемъ, на единъ слънчевъ типъ, но тя е все пакъ разкошно мобилирана съ най-сжжпото, което има на пазаря. Важното е, че навсѣкжде се чувствува комфортъ. Картинитѣ, които висятъ по стенитѣ — всрѣдъ които личатъ на челно мѣсто портретитѣ на домакина и домакинята — сж все отъ видни художници. Юпитерианецътъ обича да бжде меценатъ. Той щедро откупва картини отъ художественитѣ

изложби, особено ако се всеобщо харесват. Често изборът му се ръководи от нѣкой познат художникъ, чието авторитетно мнение той уважава. Юпитерианецътъ, изобщо, цени и уважава всичко авторитетно. Може въ къщата му да видите и два и три портрета, особено на жена му. Не се очудвайте — въ меценатскитѣ си жестове, той е поржчалъ портрети при нѣколко художници, които често ще срещнете да се навъртатъ въ дома му, особено при угощения и приеми. Юпитеръ обича да покровителствува.

Всрѣдъ пѣстрата смѣсица отъ гости, вие веднага различавате домакина. Добродушно усмихнатъ, той топло се ржкува съ новодошлитѣ и покровителствено ги кани. На ръстъ е срѣденъ. Доста пълень дори корпулентенъ. Както се казва, охраненъ човѣкъ. Коститѣ и мускулитѣ на тѣлото му не личатъ подъ неговитѣ мяса. Главата му е заоблена, горната частъ отъ веждитѣ до коронната частъ, е довольно висока. Очитѣ му се усмихватъ добродушно. Усмивката му така се е разлѣла по лицето, че още по-разширява довольно широкия му, срѣдна голѣмина носъ, и разтваря дебеличкитѣ му, месести устни, които, вижда се, обичатъ да си вкусватъ и да мляскатъ. Брадата му, изобщо долната частъ на лицето, е доста широка и голѣма. Челната зона и лицето иматъ значително надмощие. Лицето му, макаръ охранено и заоблено, може да се затвори въ единъ правоѣгълникъ.

Чувствува се, че домакинътъ е приятенъ разположенъ въ тази охолна, богата обстановка, всрѣдъ толкова гости. Обърнете внимание на костюма му — той е съвсемъ новъ, хубаво, грижливо съшитъ отъ виденъ шивачъ, но е нѣкакъ широчѣкъ. Защото домакинътъ е доста пълничѣкъ. Въ момента той е разкопчанъ дори, та се вижда по-добре неговата нова връзка отъ тежка коприна. За „линия“, за финно изящество и дума не може да става. Просто и чисто добре ушитъ, новъ костюмъ.

Вечерята започва. Трапеза буквално пишна. Вижте домакина! Той цѣлиятъ се е отдалъ на свещенодействие. Яде, мляска, усмихнато подканя — има нѣщо заразително, което се предава по симпатия и на другитѣ, когато Юпитерианецътъ подканя! Тия люде не само обичатъ добре, сито даси похапнатъ и попийнатъ, но често страдатъ отъ прекалено чревоугодие. Тамъ е слабата имъ страна. Оттамъ и тѣхното затлъстяване, тѣхния „боржуазенъ“, „чорбаджийски“ видъ, тѣхната тежка, важна походка.

Това е така, защото биологичната основа, върху която израства и се съгражда юпитеровиятъ типъ, е инстинктътъ за хранене. Отъ този инстинктъ произтича у юпитеровия типъ инстинкта за придобиване на материални блага, за забогатяване. У юпитерианцитѣ любостежанието е обикновено силно развито. То е, което опредѣля и чисто положителното, конкретно, практично направление на тѣхния умъ, на тѣхната склонностъ къмъ стопанска дейностъ. Тоя типъ люде се интересуватъ най-вече отъ производството и обмѣната на материални блага, и то въ широкъ мащабъ. Благодарение на своя развитъ, уравновесенъ умъ, на своя вроденъ усѣтъ за материалнитѣ ценности и обществената стойностъ на индивидитѣ, благодарение на своитѣ организационни способности, на своята умѣреностъ, тактичностъ и примирителностъ, тѣ сж въ състояние да развиятъ широки и едри предприятия. За всичко, което има отношение къмъ сдѣлките,

къмъ практичната, чисто стопанска деятелностъ, тѣхниятъ умъ се ориентира необикновено бързо. Особено лесно схваща общитѣ линии, широкитѣ планове въ тѣхната цѣлостъ. Подробеноститѣ юпитерианецътъ предоставя на непосредственитѣ изпълнители, на чиновницитѣ въ предприятието.

Благодарение на своя лимфатично-сангвиниченъ темпераментъ, който му придава отъ една страна спокойствие, умѣреностъ и хладнокръвие, а отъ друга — експансивностъ, общителностъ, веселие и оптимизъмъ; благодарение на своята завидна интелигентностъ, способна да обхване въ общи линии всички прояви на обществения животъ; благодарение на своята толерантностъ и покровителствена, бащинска благосклонностъ, намиращи такъвъ яркъ изразъ въ цѣлата му юпитеровска външностъ; благодарение на своята превъзходна приспособимостъ къмъ социалния животъ, съ всичкитѣ му законни институти, къмъ всички режими на „законността и реда“; благодарение на широкитѣ си връзки съ управници, съ влиятелни, авторитетни лица; благодарение, най-сетне, на своята любовъ къмъ високи постове, къмъ богатство, почете, титли и награди, Юпитеровиятъ типъ въ всички случаи се явява най-желанъ председател — като се почне отъ председателъ на република и се свърши съ председателъ на нѣкое бакалско сдружение.

На младини Юпитерианцитѣ сж добри спортисти. Но въ зрѣлата си възраст тѣ се „обуржуазяватъ“, ставатъ по-тежки, по-мжно-подвижни. Въмѣсто всрѣдъ природата, обичатъ да ходятъ по клубове, по кафенета и рѣсторани или на гуляи, съ автомобилъ, до нѣкой ближенъ, добре уреденъ курортъ, кждето има добри ресторани. Вsrѣдъ юпитерианцитѣ, различно одарени ще срещнете търговци на едро, индустриалци, директори на голѣми стопански предприятия, крупни финансисти, капиталисти и пр. Стремещи се къмъ видни постове, тѣ почти винаги заематъ най-високитѣ административни длѣжности. Ще ги срещнете като началници изъ учрежденията, като директори на банки, шефове на бюра, ще ги срещнете като сждии, като голѣми държавни сановници. Най-богато одаренитѣ измежду тѣхъ сж финансови или стопанско-политически гении.

Западно-европейската култура, съ нейнитѣ голѣми демокрации, въ които се шири капитализмътъ, економическия либерализъмъ, колониалниятъ империализъмъ, се разви въ сферата на Юпитера. Днесъ въ тази сфера, поради настѣпилитѣ крайности и аномални въ нея, стана известенъ пробивъ, развиха се известни борби, които се изразяватъ въ едчо стѣлкновение между „капитала и труда“, вследствие на което Юпитеровиятъ строй преживява криза. Ала това е признакъ, че настѣпва едно разширение въ общо-човѣшкото съзнание, отъ самосъзнателното, на което най-високъ изразъ се явява Юпитеръ, къмъ свѣрхсъзнателното. Отъ затворенитѣ, макаръ и добре организирани системи, човѣчеството ще премине къмъ единението, въ което ще има не затворени системи, а свободни колективни движения.

В. В.

Новалис — творчество, идеи

Името Новалис се издига като символ на онзи момент в духовния живот на Германия, известен под името „романтизъм“, който даде своите най-ценни плодове през последните десетилетия на осемнадесетия век.

Стремешът на нѐмските романтици към всестранното опознаване на живота, тяхният устрем да проникнат в Светая-Светих на битието, да открият тайната връзка, що обединява всички форми на мирозданието, копнежът им по незнаниято, отвъдното, абсолютното намѐриха своя най-чист израз в поетичното творчество на Новалиса. Неговите творби сж осъществяване на романтичката идея за единството между наука, религия, философия и изкуство. Защото поетическите му видения, проникнати от дълбок мистицизъм, сж носители на една възвишена философия и познания за човѐка и природата. За него космосът е жив организъм, в който всѐка форма е проява на духа. Неговото мистично отношение към природата е намѐрило своето художествено въплъщение в романа му „Учениците от Саис“ — останал в форма на фрагменти. Тук той нахвърля моменти из живота на една мистична школа, чийто ученици, под ръководството на един мъдрец, се стремят към разкриване тайната на природата.

Като символ на природата тук се явява забуленият образ на Богинята от Саис-Изида. Основната идея, разработена в една вплетена в романа алегория, гласи, че по пътя на тихото съзерцание и вглѐбяване в себе си, търсещият ще открие истината в себе си. Защото тайната на Вселената, към чиято разгадка ние се стремим, е тайна на нашия дух. И тъй, опознали себе си, ние ще опознаем и вселената. Тази идея е изразена в следния дистихон:

„Едному се отдаде — той вдигна булото на Богинята от Саис. Но какво видѐ? — Той видѐ — чудо на чудесата — Сам себе си“. Вариант на тази мисъл срѣщате в неговите фрагменти — една ценна съкровищница на възвишени мисли. Така, в своите „Фрагменти на Магията“ той казва: „Ние ще разберем свѐта, когато разберем сами себе си, защото той и ние сме взаимнопоринадлежащи половини. Ние сме деца на Бога; в нас живѐе Божественото начало; нѐкога ще станем това, което е нашият Баща.“

В втория си роман „Хайнрих фон Офтердинген“ останал недовършен поради ранната му смърт, Новалис издига символа на романтичния дух — синьото цвѐте — емблема на висшето щастие, вѐчен мир и пълна хармония. А като основна идея е легнало схващането за развитието на една индивидуалност в кръговрата на времето и определяне отношението между душите в настоящето, в зависимост от миналото.

Осѐта, около която се кръжи животът и творчеството на Новалис, е религията. Проникновен тълкувател и възторжен поклонник на християнската религия, той пише своите „Духовни пѐсни“, гдето образите на Христа и Дева Мария се явяват като висше въплъщение на Божествената любов, носеща благодат за всички стра-

дащи. За Новалисът религията не е въ черковнитѣ догми и въ външния церемониалъ; тя е едно вътрешно изживяване, тя е жива сила въ живота на човѣка, който приобщилъ се съ Божественото въ себе си, долавя диханието на Бога въ всичко съществуващо. Неговитѣ „религиозни фрагменти“ изобилствуватъ съ ценни мисли въ духа на такава една религия.

„Има цвѣтя въ този свѣтъ, които водятъ своето начало отъ свърхземни сфери, които не вирѣятъ при този климатъ и сж пророци и вестители на единъ по-добъръ животъ. Между тѣзи вестители сж предимно религията и любовта...“

Благоговение къмъ Божественото и внимание къмъ онѣзи моменти, въ които лжчтъ на едно небесно свидетелство и омиротворяване проблѣсва въ нашитѣ души, е най-благодатното, което човѣкъ може да има за себе си и за тѣзи, които обича“.

„Чрезъ религията човѣцитѣ ще станатъ едно.“

„Щастливи сж онѣзи хора, които навсѣкжде долавятъ и намиратъ Бога — тѣзи хора сж истински религиозни.“

„Който потърси Бога, той ще го намѣри навсѣкжде“. „Цѣлиятъ нашъ животъ е едно Богослужение.“

„Всичко добро въ свѣта е една непосредствена проява на Бога. Въ всѣки човѣкъ може да се изяви Богъ.“

„Една истинска богобоязлива душа вижда навсѣкжде Божи прѣстъ и винаги отдава внимание на Неговитѣ знаци и Воля“.

„Богъ е любовъ — любовта е най-висшата реалностъ — Праначалото“.

„Теорията на любовта е най-високата наука“.

„Любовта е крайната целъ на мировата история — аминъ на Вселената“.

Новалисътъ живѣе съ вѣрата, че човѣкъ е способенъ да превърне волята си въ магическа сила и по този начинъ станалъ господарь надъ материята (своята физическа природа), да заживѣе въ едно широко съзнание. Тази е кулминационната точка въ неговото поетическо дѣло. Този моментъ е отразенъ въ „фрагменти на магята“.

„Ние трѣбва да станемъ маги, за да бждемъ истински морални. Колкото сме по-морални, толкозъ въ по-голѣма хармония ще бждешъ съ Бога, толкозъ по-божествени ще бждемъ, толкозъ по-приобщени съ Бога. Само чрезъ моралното съзнание можемъ да възприемемъ Бога. Моралното съзнание е съзнанието за битието, съзнанието за най-висшето, съзнанието за хармонията“.

Астрологически елементи

(Продължение)

„Критичният философ може да отрича само това, когато сж на лице вътрешни противоречия, а случаятъ сж астрологическото учение сигурно не е такъв. Че „духът на времето“ ужъ е превъзмогналъ това учение, не ни говори нищо. Витализъмъ и окултизмъ бѣха вече сжщо веднажъ „превъзмогнати“, но днесъ цѣвятъ прекрасно въ нова строга форма“.

Проф. Хансъ Дришъ.

Въ миналото, астрономията и астрологията сж представлявали нераздѣлно цѣло — първата като анатомия, втората като физиология на космоса. Това е било така и за класицитѣ на европейската астрономия — Тихо де Брахе, Кеплера и Нютона. Традиционната астрология гради и днесъ върху астрономическа база. Както е известно, като изходна точка за астрологически изследвания служи хороскопътъ, т. е. карта на небето за даденъ моментъ и дадено мѣсто, изчислението на който е една математическа работа.

Елементитѣ на тая небесна карта, т. е. факторитѣ, които се взиматъ предъ видъ при астрологическото изследване, сж:

1) Планетитѣ, Слънцето и Луната, като извори на астрална енергия (Х. Селва). За по-точни изследвания се взиматъ подъ съображение още влиянията на неподвижнитѣ звезди отъ по-голѣма величина и, евентуално, налични комети,

2) Знацитѣ, като зони на астрална енергия (Селва),

3) Домоветѣ или силови полета и

4) Аспектитѣ.

I. Планети.

За влиянието на космичнитѣ тѣла се е писало твърде подробно въ списанието (вижъ статиитѣ на Г. Радевъ въ първитѣ годишнини на „Житно Зърно“). Затова, ние ще се задоволимъ да припомнимъ само нѣколко най-елементарни факти.

Днесъ е общеприето, че Слънцето е изворъ на всички енергии и животъ не само на земята, а и на цѣлата слънчева система. Влиянието на слънчевитѣ петна върху магнитнитѣ бури на земята, ритмичнитѣ повторения на сухи и влажни периоди и кризитѣ при известни нервни болести е вече научно установенъ фактъ.

Влиянието на Луната върху приливитѣ и отливитѣ сжщо е известно не само на хората на науката.

Много по-незабележими и затова силно подценявани сж влиянията на планетитѣ. Достатъчно е, обаче, да вземемъ предъ видъ гравитацията, която поддържа равновесието между колоси като планетитѣ на нашата слънчева система, за да стане ясно, че както при Слънцето и Луната, така и при планетитѣ имаме работа съ сили, които далечъ надхвърлятъ ония, съ които разполага днешното човѣчество.

Съ огледъ на горното, логично би било да се допусне, че огромнитѣ планетни електромагнити, които споредъ науката действуватъ върху Земята като цѣло, не може да не упражняватъ нѣкакво влияние и върху нейнитѣ части, респ. обитатели.

Впрочемъ, науката съ най-новитѣ си изследвания установи наличието на „космични лъчи 100 пѣти по-проникващи отъ най-проникващитѣ известни до сега лъчи — рентгеновитѣ“, установи, че „смущенията на земния магнетизмъ, електромагнитнитѣ вълни, северното полярно сияние и дори нѣкои земетръсни явления сж последица на това влияние“ и още, че „космичнитѣ лъчи безспорно иматъ влияние и върху проявитѣ на живота“ (вижъ брошурата „Космични лъчи“ отъ проф. Ас. Златаровъ).

Значи, официалната научна мисль идва да потвърди онова, което астрологията застъпва отъ хиляди години.

Многовѣковнитѣ астрологически наблюдения сж показали, че едни отъ планетитѣ се явяватъ като по-активни, други като по-пасивни въ своитѣ влияния. Споредъ преобладаването на позитивнитѣ, електрични или негативнитѣ, магнетични радиации, астролозитѣ раздѣлятъ планетитѣ на:

1) мъжки: Слънцето, Марсъ, Юпитеръ, Сатурнъ, Уранъ и Меркурий и

2) женски: Венера, Луната и, може би, Нептунъ.

Нѣкои автори смѣтатъ, че Меркурий промѣня своето естество, като става електриченъ въ мъжки знаци и магнетиченъ въ женски.

Астрологическиятъ опитъ е установилъ още, че въздействието на разнитѣ планети е различно — влиянието на Луната не е еднакво съ това на Меркурий, Марсъ действува съвсемъ различно отъ Венера, вибрациитѣ на Сатурнъ се чувствуватъ съвършено по-иначе отъ тия на Юпитеръ и пр.

Възъ основа на това обстоятелство, планетитѣ се дѣлятъ още на добри и лоши.

Като добри, обикновено, се се смѣтатъ Юпитеръ, Венера и Слънцето. Като зли — Сатурнъ, Марсъ и Уранъ.

Луната, Меркурий и Нептунъ минаватъ за неутрални.

Впрочемъ, и тука нѣма пълно единство. Има автори, които смѣтатъ, че повечето отъ хората още не могатъ да възприематъ вибрациитѣ на Нептуна, планетата на висшата любовъ, и затова ги схващатъ като дисхармонични.

„Изразитѣ „добъръ“ и „лошъ“, „благотворна“ и „неблаготворна планета“ иматъ и въ астрологията само относително значение. Така, Сатурнъ не е всѣкога зълъ и Юпитеръ не всѣкога добъръ; тѣхното фактическо влияние зависи отъ тѣхното положение и аспектиране въ съответния хороскопъ. Всѣка планета може да бѣде разглеждана като единъ принципъ, чиито въздействия могатъ да преминатъ всички степени между добро и зло“. (Синдбадъ-Д-ръ Вайсъ).

Диференциацията на влиянията и значенията на разнитѣ планети отива още по-нататъкъ. Нека оставимъ да говори по тоя въпросъ единъ майсторъ — Сефариалъ, който е далъ следнитѣ колкото кратки, толкова и инструктивни характеристики.

„Луната прави родения подъ нейно влияние непостояненъ, капри-

зень, съ силно въображение, способенъ да спечели обществено признание, но изложенъ на опасността отъ обрати.

Тя дава промѣни, пжтувания, тайнствени или романтични преживѣлици, популярностъ, общественъ животъ.

Меркурий прави родения подъ негово влияние склоненъ къмъ писателска дейностъ или къмъ проста писарска работа, годенъ сжщо за научни занимания и интелектуални постижения. Той прави родения хитъръ, приказливъ, заетъ и неспокоенъ.

Той дава отношения къмъ търговията и индустрията, пжтешествия, писма, послания, интелектуална дейностъ.

Венера прави родения подъ нейно влияние кротъкъ, културенъ, оптимистъ, добре сложенъ, съ обноси, които спечелватъ човѣка, любвеобилень, практиченъ, склоненъ къмъ чувствената и по-висшата красота и къмъ изящнитѣ изкуства.

Тя създава любовни работи, увлечения, бракове, приятели, удоволствия, благоволения отъ страна на жени, успѣхъ, благосъстояние.

Слънцето прави белѣзания отъ него щедъръ, благороденъ, честолюбивъ, сръченъ въ изкуствата, обичащъ истината, мждъръ съветникъ и съ здравъ разсждкъ.

То дава почести, слава, издигане, високо покровителство, високо положение на държавна служба, здраве и властъ.

Марсъ прави белѣзания отъ него безстрашенъ, храбъръ, лесно възбудимъ, импулсивенъ, демонстративенъ, шегобиецъ, циниченъ, независимъ, действащъ реформаторски или разрушително.

Той докарва неприятелства, борби, наранявания съ огънь и желѣзо, предателства, клевета, кражба, внезапна, най-често насилствена смъртъ, бойна слава, ентузиазъмъ, лудостъ, остри болести и болки.

Юпитеръ. Родениятъ подъ негово влияние е йовиаленъ, великодушенъ, уменъ, учтивъ, честолюбивъ, симпатиченъ, човѣченъ.

Той дава щастие, богатство, изобилие, успѣхи, почести, приятели, покровителства, превъзходство и плодовитостъ въ работата.

Сатурнъ прави родения подъ негово влияние да обича независимостъ, нещастенъ, затворенъ, недовѣрчивъ, ревнивъ, скжперникъ и робъ на навици.

Той създава закъснения, прѣчки, недостатъци, тайни, злополука, падане отъ положението, нещастие, меланхолично настроение, хронически болести и злини, грижи, скърби и изпитания.

Уранъ прави родения подъ негово влияние непостояненъ, капризенъ, ексцентриченъ, импулсивенъ, находчивъ, оригиналенъ и духовитъ, критиченъ; упоритъ въ своитѣ мнения, егоцентриченъ, романтиченъ, гордъ и своеобразенъ въ много отношения.

Той дава конструктивни и механически способности, внезапни промѣни, отчуждавания, грижи, заточение, неприятелства, несигурно издигане и бунтарска импулсивностъ.

Нептунъ. Единъ човѣкъ, роденъ подъ влияние на Нептуна е интуитивенъ, непостояненъ, сензитивенъ, мистиченъ, крайно емоционаленъ, изложенъ на самоизмама и подражание.

Той създава много промѣни въ живота. Издигане и падане чрезъ женски влияния, артистични заложби, тайни въ живота, интриги и тайни връзки“.

Това могатъ, споредъ Сефариалъ, главно да означаватъ планетитѣ като показатели на живота.

„Обикновено на планетитѣ биватъ приписвани известни общи аналогии къмъ опредѣлени състояния и събития въ живота на родения“ (Синдбадъ-Д-ръ Вайсъ). Ето и тия аналогии пакъ споредъ Сефариалъ.

„Луната, аналогия къмъ майката, дома, пътувания, промѣни, жени, брачни въпроси, здраве, популярностъ и простия народъ.

Меркурий, аналогия къмъ ума и неговата работа; къмъ паметта.

Венера, аналогия къмъ пари, украшения, скъпоценности, бракъ и любовъ, удоволствия, изкуства и отношения къмъ другия полъ.

Слънцето, аналогия къмъ почести, слава, положение, безсмъртната индивидуалностъ, властна воля, издигане, къмъ бащата, къмъ жизнената сила на родения.

Марсъ, аналогия къмъ огънь, треска, лудостъ, борби, честолубие, пожелания, насилие, енергия, приключения, отрова, насилствени наранявания, страсти, насилствена смъртъ.

Юпитеръ, аналогия къмъ мъдростъ, религия, дългъ, правни въпроси, духовенство, благочестие, изобилие, увеличение, богатство и щастие.

Сатурнъ, аналогия къмъ баща, болестъ, хронически заболявания, прѣчки, падения, бедностъ, тъмнота, отпадъкъ, вкоренени навици, дълготрайни отношения.

Уранъ, аналогия къмъ катастрофи, внезапни събития и промѣни, загуби, самоубийства, трагедии, романтични работи.

Нептунъ, аналогия къмъ тайнствени работи, измама, засада, скитнически животъ, странна, неестествена смъртъ, заточение, тайни общества“.

Синдбадъ и Д-ръ Вайсъ, които даватъ горнитѣ характеристики на Сефариалъ, нѣколкократно подчертаватъ, че така даденитѣ аналогии въ никой случай не бива да се използватъ изцѣло. Въ отдѣлния хороскопъ, дадена планета ще има само нѣкои отъ тия значения, които ѝ се приписватъ, а кои сж тѣ, се опредѣля отъ положението на планетата по знакъ, домъ и аспекти. Но, това е въпросъ, който предполага познаването на четиритѣ астрологически фактори.

Както виждаме, за символическото представяне на планетитѣ служатъ 3 фигури: кржгътъ, полукржгътъ и кръстътъ.

Кржгътъ е символъ на духа.

Полукржгътъ е символъ на душата.

Кръстътъ е символъ на тѣлото, материята.

Който обича да размишлява върху планетарната символика, ще получи, може би, и по тоя начинъ освѣтления, а, може би, дори още по-дълбоки освѣтления върху природата на планетитѣ“ (Синдбадъ-Д-ръ Вайсъ).

Повече подробности по тоя въпросъ вижъ въ статиитѣ на Г. Радевъ върху „Сферитѣ на разнитѣ планети“, печатани въ „Житно зърно“, и литературата, особено петтомния трудъ „Astrologische Bausteine“ отъ Sindbad и Dr. Weiss.

Следва

Подпушване.

Има много пжтеки за напредъкът въ живота; има много радости, които даватъ свѣтли импулси; има много красиви нѣща, къмъ които човѣкъ трѣбва да се стреми. Наредъ съ хубавото и свѣтлото въ живота, хората сж си създали и редица спирачки. Религия, моралъ, общественъ животъ, природни закони, заставятъ човѣка да подпушва себе си, да изнасилва себе си. Разбира се, всѣка проява трѣбва да има своята граница. Ала стремезътъ на човѣка къмъ хубавото, къмъ красивото, къмъ свѣтлината и природата трѣбва да се разраства все повече и повече. Никога не трѣбва да се подпушва чувството и копнежътъ къмъ знание, къмъ добро, къмъ красота и блаженство на душата. Всѣко такова подпушване е жива смъртъ. Защо ще спирашъ една рѣка, която си тече, която върши своята голѣма творческа работа въ природата! Най-много, можешъ да направишъ нѣкои поправки въ нейното корито, да не прави пакости, ала да я спрешъ, това ще рече да си навлѣчешъ много беди. Така е и въ потънкия душевенъ животъ на човѣка. Да имашъ контролъ върху своитѣ чувства, върху своитѣ мисли, своитѣ постѣпки, това е само хубаво и полезно. Не всѣкога и не навсѣкжде трѣбва да показва човѣкъ бисеритѣ на своята душа, своитѣ хубави стремежи, своитѣ благородни чувства, възвишени копнежи и свѣтли намѣрения, възжеления и мисли. Не всѣкога и не всѣкжде, защото презъ зима и буря не се изважда нѣжно цвѣте навнѣ. То ще се попари. Отъ голѣмо значение е да знае човѣкъ границата на своята проява, макаръ тя да е най-добра и съ красиви подбуди. При такъвъ случай, човѣкъ може да се приучи да превръща нуждата отъ внѣшно изиявяване на хубавото въ единъ дълбокъ вжтрешенъ животъ, който обогатява човѣка съ плодове на творческа мисълъ, възвишени изживявания и голѣма радостъ.

Човѣкъ има наследствени предразположения и слабости, има лоши навици. Обикновениятъ човѣкъ е тѣхна играчка всѣкога. Човѣкътъ, който е почналъ да се замисля въ своя животъ, почва постепенно, но постоянно да пресъздава и облагородява въ хубави стремежи и прояви всичкото това наследство отъ спѣващи елементи. Това е пжтъ на разумность — бавно, но сигурно, като алхимикъ човѣкъ пресъздава всичко въ благородно. Или по право, очиства себе си отъ всичко натрупано и излишно. Но има случаи, а тѣ сж най-много, когато човѣкъ мисли съ единъ замахъ да премахне всичко, което сж му оставили като органически и душевенъ даръ неговитѣ дѣди и прадѣди и което е трупалъ самъ презъ вѣковетѣ. И ето отъ тукъ, отъ това желание да ликвидира за мигъ съ всичко старо, човѣкъ почва да се подпушва. А подпушването му създава всѣкакви вжтрешни борби и неприятности. За всѣки миналъ по този пжтъ е известно, че вжтрешнитѣ борби не допринасятъ никаква полза на човѣка, тѣ само го похабяватъ и изтощаватъ. Въ живота човѣкъ трѣбва да върви съ дълбоко вжтрешно спокойствие на духа и съ сърдце, пълно съ вдѣхновение и радостъ.

Всѣкакъвъ натискъ върху себе си е вредно нѣщо. Нищо не може да се изправи за мигъ. Човѣкъ може да даде само друга насока на своето съзнание съ единъ замахъ, но това сж божествени внушения въ живота. Да пресъздадешъ, обаче, апарата, съ който трѣбва да проявишъ

въ съвършенство тѣзи божествени внушения, това е бавна, тежка, изящна работа, която изисква голѣмо постоянство, но която въ края на краищата е много приятна и смислена.

Подпушва се човѣкъ, когато подценява себе си, когато се мисли постоянно за грѣшникъ, когато въ него е силно развито чувството за малоценностъ и мисли, че всичко около него все го пренебрегва; подпушва се всѣки, който не дава мѣсто въ сърдцето си на радостта, на благороднитѣ чувства, на възвишени копнежи и вдѣхновения; подпушва се всѣки, който спѣва проявата на всѣка свѣтла и права мисль, на всѣки стремежъ къмъ красивото, знанието и доброто.

Въ пжтя на освобождението отъ всичко гнетящо, самообладанието и въздържанието сж добри помощници къмъ вжтрешното дѣло на правата мисль и вдѣхновението. Тѣ сж само полезни прояви на разумната воля на човѣка, но нѣматъ нищо общо съ подпушването. То е само вредно.

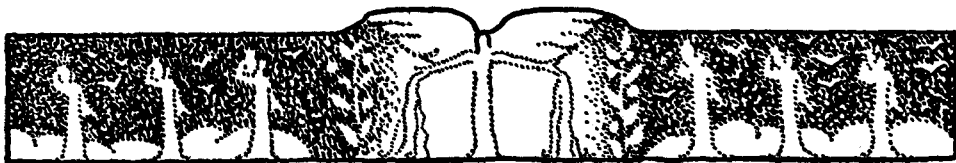
Ние сме създадени за радостъ, за животъ, пѣленъ съ смислено творчество, пѣленъ съ свѣтли стремежи и благородни копнежи, които намиратъ и своя земенъ изразъ. Проникнати отъ това съзнание, ние можемъ вмѣсто да се подпушваме, да вървимъ въ пжтя на освобождението отъ всичко гнетящо.

Това е една красива и приятна работа за всѣки день.

И въ постигнатото дълбоко спокойствие на нашата душа, ще съзремъ най-великото условие за проявата на завѣтната мждрость на вѣковетѣ.

Е.

ИЗЪ НАШИЯ ЖИВОТЪ

Боянъ Боевъ

За плочи.

Ще отидемъ за плочи. Ще покриемъ и постелимъ каменната хижа. Ще я украсимъ отпредъ. Ще ѝ туримъ стъпала.

Тя служи не само намъ. Презъ есенъта, зимата и пролѣтъта тя служи на вси туристи. Нека уморениятъ туристъ да има кжде да се приюти! Нека той да почувствува любящата ржка, която е изградила хижата!

Днесъ отиваме за плочи! Колко сме радостни! Ще видимъ пакъ шестото езеро — „Сърдцето“! Ще видимъ пакъ заледенитъ му брѣгове и плаващитъ снѣжни маси по него!

Плочитъ сж тамъ! Тѣ сж даръ, който то ще ни даде! То обича да дарява всички, които отиватъ при него!

Днесъ отиваме до „Сърдцето“! И дароветъ, който то ще ни даде, сж за всички — за всички пѣтници, които минаватъ по тия мѣста!

Единъ вѣченъ пѣтникъ минава по великия друмъ на живота;

Облекчи пѣтя му съ дароветъ, които щедро получаващъ отъ Мировото Сърдце.

Той слиза!

Ние сме край второто езеро. То е тихо. Водитъ му се кжпятъ изобилно въ слънчевитъ лжчи.

Поглеждамъ нагоре. Ето палатката на Учителя! Какъ красиво е кацнала тя на ония висини!

Но ето, виждамъ, че Учителътъ слиза отъ тамъ по китната пѣтека, която направихме миналата година за единъ день! Колко любовъ е вложена въ нея!

Той слиза при насъ. Слива отъ слънчевитъ дворци.

Слива, за да внесе долу огъня, който носи съ себе си отъ небеснитъ сфери. Този огънь ще разтопи всичко и ще претвори всичко.

Ледоветъ ще се стопятъ и ще протекатъ като кристални извори.

Той слиза! Слива отъ сферитъ на чистотата, и тѣхното сияние ни докосва!

Слива при окованитъ. И ето, веригитъ падатъ отъ нозетъ имъ!

Слива при обремененитъ. И ето, свѣтлата усмивка на надеждата заиграва по лицата имъ.

Той слиза, за да покаже пѣтя на възлизане!

Езерото на чистотата

Поемамъ отъ второто езеро нагоре.

Скоро предъ менъ е тихата огледална повърхность на Езерото на Чистотата.

Азъ съмъ въ другъ единъ свѣтъ.

Ето, цвѣтата отъ брѣговетъ се оглеждатъ въ синитъ му води. На китнитъ околни полянки изобилие отъ морави иглики! Кристални рѣки се втичатъ въ него, идещи отъ снѣжни преспи.

Седя на една отъ голѣмитъ скали край него.

Животътъ му не е ли чуденъ нанизъ отъ скъпи мигове?

Ето, съ радостно очакване то посрѣща слънцето. Лжчитъ му се пречупватъ съ хиляди багри въ водитъ му.

То всѣки день приказва съ околнитъ треви, цвѣта, скали и върхове, и тѣ му разправятъ за своитъ блѣнове, сънища, мечти и радости!

На есень и зиме гъсти мъгли бавно лазятъ надъ него и околнитъ върхове! Когато ледове и снѣгове го сковатъ, подъ тѣхъ пакъ течатъ бистритъ му води.

На оногוזъ, въ чието сърдце гори непреодолимъ копнежъ за свещената красота и истина, то дарява прозрение за вѣчнитъ устои на биетието, за красивата вътрешна страна на реалността, за мистичнитъ закони на любовта, за нейното могъщество и всепобедность.

Азъ ставамъ. Връщамъ се къмъ нашия станъ.

Навеждамъ се и вземамъ едно красиво бѣло камъче отъ тукъ! Нека то да бже вѣчната връзка между менъ и нержкотворния храмъ на Рила!

Стълбата.

Хубава е програмата за днесъ: ще градимъ стълба.

Тя ще бже близо до палатката на Учителя.

Голѣми плоски камъни сж вече донесени отъ близо и далечъ. Тѣ сж струпани вече на мѣстото!

Тѣй сж разхвърлени тѣ сега безредно, но отъ тѣхъ ще излѣзе нѣщо стройно и красиво!

Цѣлъ день се работи тукъ. Едни изравняватъ мѣстата за камънитъ, други ги очукватъ, за да ги направятъ пригодни, а трети ги поставятъ.

И ето, стълбата е вече готова!

Широки простори се откриватъ за она, който прекрачи нейнитъ 51 стжпала! Той ще види голѣма часть отъ мощната Рилска верига съ Мусала!

Не сж ли това 51 добродетели, които човѣкъ трѣбва да извоюва въ себе си? Съ всѣка една отъ тѣхъ той нѣма ли да изгради едно отъ стжпалата на тая велика стълба?

Днесъ човѣкъ единично и купно не гради ли стълбата съ 51 стжпала?

Шумъ и трѣсъкъ се чуватъ днесъ около насъ: гради се приказната стълба съ 51 стжпала!

И, когато бже тя готова, ще почне първиятъ день на „живота“!

Тѣ чакатъ!

Изкачвамъ се високо надъ второто езеро. Вече съмъ по склоноветѣ на върха „Харно ми е“. Тамъ долу се вижда свѣтлото очѣртание на нашия станъ!

Около менъ море отъ скали. Съ всевъзможни форми сж тѣ, съ причудливи очѣртания. Нѣкои иматъ нѣжни, меки форми; други сж съ изостренъ върхъ, стремищи се къмъ висинитѣ. Нѣкои сж нависнали надъ главоломни пропасти.

Дълго ги съзерцавамъ.

Съ вѣкове и хилядолѣтия сж тѣ тукъ, зиме изложени на бури, а лѣте милвани отъ слънцето и отъ лекия зефиръ. Зиме, когато сж покрити съ снѣжни преспи, тѣ мечтаятъ за лѣтно слънце, за тревитѣ, за цвѣтята съ безброй шарки, що растатъ около тѣхъ.

Калени сж тѣ въ буритѣ на живота! Съ устойчивостъ посрѣщатъ най-големитѣ бури. Тѣ не могатъ да ги изтѣргнатъ отъ тѣхнитѣ мѣста.

Съ вѣкове съзерцаватъ тѣ звездитѣ, и по нѣкога едно прозрение за мигъ ги озарява за висшия смисълъ на всичко и на тѣхното собствено битие. Като свѣткавица ги облѣхва тогазъ едно озарение за великото въ живота. И следъ туй завесата пакъ се пуца.

Тѣ чакатъ! Тѣ чакатъ нѣкой да дойде при тѣхъ и да ги възкрѣси!

Тѣ чакатъ магическото Слово, за да се преобразятъ. И тогазъ ще се пробудятъ и изявятъ сжществата, скрити въ тия форми.

Тѣ чакатъ любовното Слово, за да възкрѣснатъ!

Скжпиятъ накитъ на Рила.

Тая година пакъ сме на гости въ свещената обителъ на Рила!

Ето, пакъ сме при езерата, чийто образъ пазимъ тѣй свето въ душитѣ си презъ цѣлата година!

Колко снѣжни преспи сж още тукъ — около езерата и по върховетѣ! Тѣ сж още тѣй голѣми! После постепенно ще се смалятъ, и много отъ тѣхъ скоро ще изчезнатъ.

Обичамъ да се разхождамъ при тѣхъ. Обичамъ да се вслушвамъ при тѣхъ въ музиката на бистрия леденъ потокъ, който излиза изъ тѣхнитѣ пазви и се спуща надолу, за да занесе на живушитѣ въ низинитѣ тайнитѣ на чиститѣ сфери, отдето иде!

Обичамъ да спохождамъ снѣжнитѣ преспи. Тамъ срѣщамъ скжпия накитъ на Рила; алпийското звънче! То расте само въ тѣхно съседство. Тамъ, дето се топятъ ледоветѣ и снѣговетѣ, се явява то за кратковремененъ животъ и следъ туй пакъ се скрива за следната година.

Обичамъ да го гледамъ, какъ нѣжниятъ вѣтрецъ тихо полюлява тънката му дръжка.

Защо събужда то у насъ една свѣтла надежда и единъ радостенъ копнежъ?

Като че ли около него се разлива тиха музика, която ни говори:

„Ние идемъ презъ лѣтото за малко време тукъ, за да ви напомнимъ, че има единъ свѣтъ на висша любовъ и на висша красота, за който сж родени всички!“

Който ни види, облѣхва го хармонията на свѣта, въ който ние живѣемъ.

Има единъ свѣтъ, за който заслужава да се живѣе! Той е тѣй близо до всички!“

Обичамъ да спохождамъ снѣжнитѣ преспи, защото тамъ срѣщамъ скъпия накинъ на Рила!

При котвата

Ето, лодката тихо цепи водитѣ на второто езеро „Елбуръ“

Кой е въ нея? Това е Учителътъ, който отива при „Ржцетѣ които даватъ.“ Тѣй наричаме бистрия изворъ при второто езеро.

Днесъ ще има работа! Всички, които желаятъ да помагатъ отиватъ тамъ.

Предстои важна работа. Тая година ще се даде плътъ на, една нова идея, която е родена.

Всички красиви, снѣжнобѣли скали, които украсяватъ извора, се свалятъ. Дъното се изчиства хубаво. Снѣжнобѣлитѣ скали следъ това се нареждатъ вече по новъ начинъ.

И ето, една голѣма котва се очѣртава предъ очитѣ ни. Изъ нея бликатъ кристалнитѣ струи.

Котва е формата, която тая година се въплоти тамъ горе, при Седемътѣ Езера.

Котвата е начало на водитѣ, които слизатъ надолу.

Тия води ще занесатъ една нова вестъ тамъ долу.

Надежда за единъ новъ свѣтъ — това е вестъта на котвата.

Надежда за близкото утро — това е вестъта на котвата.

Тая година се праща долу свѣтлата вестъ на котвата!

S.

Сънъ.

Сънувахъ Те, къмъ Тебъ пристѣпяхъ бавно,
съ боязнь на наказано дете.
А Ти стоеше тихъ и лжчезаренъ
и чакаше да сторя плахи стѣпки.
Сънувахъ Те, дѣсницата Ти крѣпка
посегнахъ да цѣлуна съ трепетъ.
Но както другъ пѣтъ Ти не я отдрѣпна,
а ме поведе мило като майка
следъ себе си по стрѣмна стѣлба.
Нагоре се изкачвахме въ мълчание,
скръбта ми тиха въ тиха радостъ мина.
А да промѣлва думи нѣмахъ сили.
Но ето, Ти ржката ми отпусна
и ме погледна все тъй благъ и кроткъ.
Тукъ въ единъ сждъ ми даде плодове,
узрѣли гроздове, грижливо наредени,
и каза: „Иди ги отнеси тамъ долу“.
Сама по стѣлбата надолу азъ се върнахъ,
ржцетъ ми и дветъ бѣха пълни,
а пълно съ благодарностъ бѣ сърдцето.

Пробуждане

На ранина при мене дойде Ти
и ми пошепна съ нѣженъ гласъ: Стани!
Сънувахъ,
и нишката на чуденъ сънъ се вплете
въ мелодията тиха на гласа Ти.

Отворихъ си очитъ и видѣхъ —
зора се сипва, друмници на пѣтъ.
И тръгнахъ азъ съсъ тѣзъ,
които слънчевъ изгрѣвъ чакатъ
и носятъ въвъ ржцетъ златенъ сждъ.

На ранина чухъ кроткий призивъ
на майката, що буди своя синъ.
Благодарихъ,
и съ първата молитва въ тоя день
въ сърдцето си за Тебъ запѣвамъ химнъ.

Д. А-ва

Върхътъ.

Той тронъ високъ си изгради, при слънцето да бжде близко
Копнежъ му бѣше туй и блѣнъ.
На него вѣкове саминъ стоеше той въ забрава,
въ просторитѣ далече взрѣнъ.

И въ своята самота той страници изписа
съ азбуката на вѣчността,
и съ звуцитѣ на арфа седмострунна,
не спрѣла нивга пѣсенята.

Дворецъ високъ си построи, и недостѣпенъ, и вълшебенъ,
на хората той стана блѣнъ.
Въ копнежъ къмъ него тѣ очи възвиха,
къмъ него, въ слънцето огрѣнъ.

И трѣгнаха нагоре пѣйки въ сърдцето,
поели пжтя къмъ върха.
Вълшебенъ зовъ отъ свѣтлитѣ простори
съсъ вѣра имъ окриляше духа.

А горе ги очакваше съ усмивка,
за да имъ каже мъдростята,
която въ самота великиятъ самотникъ
научилъ бѣ отъ вѣчността.

Лозата.

За радостна беритба бѣ дошълъ деньтъ.
Лозарьтъ гроздъ откъсна,
издигна го нагоре,
и свѣтна благодарностъ въ погледа лжчистъ.
Наоколо децата гледаха събрани.
„Търпение е трѣбвало деца, че не шега е,
дорде се туй налѣе —
търпение, и работа, и разумъ.
Че буря ще вилнѣе!
Та що е бурята въ живота на лозата,
когато сладъкъ плодъ тя трѣбва да налѣе?
Търпение е имала лозата“.
Замлъкна, свелъ очи, замисли се лозарьтъ,
замислиха се и децата.
И кошница поели въвъ ржце, започнаха беридба.
Настѣпваше деньтъ.

Georg Nordmann

Поеми за планината

Езерото на съзерцанието

То е тихо, замечтано въ вѣчната си красота, дълбоко изумрудно, отразило гордия каменистъ връхъ, синьото небе и бѣлитъ прѣспи.

Все така ли е безбурно това кристално око на планината?

Едно малко дете играеше наблизо и хвърли камъкъ въ него. Залюлъха се тъмно изумруденитѣ талази. Понесоха се кржгове къмъ брѣга, начупи се и изгуби красотата си отразения връхъ, синьото небе, бѣлия облакъ.

Съ тъга гледахъ къмъ тия разпилѣни кжсове отъ красотата, но езерото ме научи на нѣщо.

Тъкмо тамъ, кждето падна камъкътъ, водата най-напредъ утихна. Тая тишина се разтилаше и следъ малко по вълшебната кристална повърхностъ пакъ сияеше огрѣнниятъ отъ слънцето връхъ, пакъ се виждаше чистия лазуръ на небето. Езерото се усмихна като око, отъ което е изтрита наскоро една сълза.

Когато скърбѣта хвърли камъкъ върху тихата повърхностъ на езерото въ душата ни, да почакаме търпеливо.

Тъкмо тамъ, кждето е падналъ камъкътъ, ще просияе първо радостѣта, ще утихнатъ талазитѣ и въ неговата тишина ще се огледа безкрайната радостъ на една голѣма обичъ.

Камъкътъ

Ето работниците, ето и майсторътъ. Тежъкъ камъкъ лежи наблизо — мълчалива отломка отъ вѣковетѣ.

Ще го отмѣстимъ.

И почватъ децата. Напрѣгатъ мишици, бодри гласове звѣнятъ въ тишината срѣдъ огромнитѣ масиви.

Дайте лостове, яки дѣнери, дайте всичкитѣ си сили, устремътъ и вѣрата си дайте. Трѣбва воля, упоритостъ и вѣра, че ще мърдне тая канара, която помни всички вѣкове, минали надъ нея.

Напрѣгатъ яки мишици, звѣнятъ желѣзата, пращятъ вѣковни дѣнери, хванати въ жилести ржце. Гласовѣтѣ се смѣсватъ съ тоя звѣнтежъ и чуватъ се удари на пламнали сърдца.

Напредъ! Не се отчайвайте! Ще мърдне тоя старецъ упоритъ, притисналъ тежката снага въ земята.

Ще го помѣстимъ!

Ето камъкътъ се залюлява.

Ей, канарата искатъ да помръднатъ тия деца — шепнатъ гордитѣ скали наоколо.

Не се боя отъ вашитѣ мишици — иска да каже камъкътъ. Зная, земя земята не надвива. Но въ душитѣ ви трепти нѣщо, което ме заставя да отмѣстя грѣбъ.

Азъ чувамъ и туптежа на сърдцата ви, когато опирате гърди въ мене. Ще мръдна, ето на!

Ей, пазете се, ще гътнемъ камъка — викатъ бодро гласо-
ветъ. А той бавно се надига, залюлява се. Напрѣгатъ сетни сили
упорититъ деца и най-последо глухо избумтява, гътва се и възнакъ пада
канарата.

Помѣсти се, камъко!

Олеква на сърдцата. Може би и она камъкъ ще помѣстимъ, дето
вѣкове тежи надъ душитъ.

Нима не ще го мръднемъ!

Ще тупне той, и въ душата на свѣта ще прозвѣни мелодията
на небесна кротость.

Ще го катурнемъ! Ще свѣтне, ще дойде хубавъ слънчевъ день,
ще зацарува красота и тиха необятна радость, а вие които будни ча-
кате, възпретвайте ржжави!

Първа обичъ

Още сж живи днитъ, презъ които се опивахъ отъ свещеното
мълчание на една планина. Тамъ всѣка сутринъ чакахъ да се изре-
дятъ химнитъ на зората до мига, когато слънцето тихо цѣлуваше
челото ми.

Облѣченъ бѣхъ въ проста риза, гологлавъ и босъ. Жилището
бѣ колиба до самотна скала край езеро, но азъ не помня да съмъ
билъ по-богатъ отъ тогава.

По тънцитъ нишки на свѣтлината, като по струни протичаше
радостта на Всемира и намираше сърцето ми.

Това бѣше моята първа обичъ.

Днесъ съмъ самъ и далечъ отъ моята горда планина. Имахъ
приятели, но тѣ ме оставиха. Едни отъ тѣхъ слагаха ржката си въ
моята и се клѣха за вѣрность, но и тѣхниятъ пжтъ кривна къмъ други
хоризонти. Отъ жената, която нарекохъ любима, останаха тжжни спо-
мени, сухи цвѣтя.

Само тебе не искамъ да забравя, моя слънчева обичъ! Ще
викамъ къмъ синитъ простори презъ деня, ще чакамъ да се извър-
вятъ съзвездията въ безсъннитъ ми ноци.

Може да се спуснатъ на невидими нишки трепкащитъ кандила
на моята утѣха, може пакъ да прелети мелодията на безбрежната и
тиха радость!

Само ти ми остана! Безъ другитъ не паднахъ ничкомъ и се не
дадохъ вѣтърътъ да ме отвѣе като сухъ, отбруленъ листъ. Но ти ни-
кога не ме остави, моя първа и последна слънчева любовъ!

Жоржъ Лаковски

Великата проблема

Голѣмиятъ прогресъ въ науката за радиовълнитѣ, на радиостезията, на радиобиологията и пр. трѣбваше да създадатъ единъ Жоржъ Лаковски, който синтезира всички факти изъ тия области и освѣтявайки ги и съ свои собствени наблюдения и опити, дойде до теорията си за радиациитѣ на организмитѣ и на всичко сжществуващо.

Той излѣзе предъ свѣта съ важната си първа книга „Произходъ на живота“ въ 1926 година. Следъ това се заредиха редица негови книги до днесъ:

„Приносъ къмъ изучаването на рака“ (1927 година). „Универсионъ“ (1927 г.). „Тайната на живота“ (1929 г.). „Науката и щастieto (Дълголѣтие и безсмъртие чрезъ вибрациитѣ) (1930 г.). „Клетъчни радиации (експерименталнитѣ изследвания по въпроса събрани) (1931 г.). „Етатизъмъ, смъртъ на народитѣ“ (1931 г.). „Изгубване на равновесието въ радиациитѣ на клетката“ (лѣкуване на рака съ помощта на радиации) (1932 г.). „Вѣчностъ, животъ и смъртъ“ (1932). „Земята и ние“ (1933). „Расизъмъ“ (1934). „Материята“ (1934). „Великата проблема“ (1935).

Теорията на Лаковски предизвика нови интересни изследвания и роди грамадна литература по въпроса отъ разни автори. Професоръ Калигари въ книгата си „Телепатия, мозъчни радиовълни“ съ теорията на Лаковски за радиациитѣ обяснява телепатията. Професоръ Миликанъ отъ университета въ Пасадена потвърждава космичнитѣ лъчи на Лаковски и даже измѣрва дължината на вълната имъ; тя е споредъ него две хилядни отъ ангстрѣома.

Въ международния конгресъ по радиобиология въ Венеция отъ 10 до 16 септемврий 1934 година професоръ Бергами отъ Милано е представилъ апаратъ въ конгреса, чрезъ който превръща човѣшкитѣ радиации въ тонове, и тогазъ тия радиации могатъ да се чуватъ. Сжщото правилъ и съ животни. Въ конгреса по физика въ Лондонъ отъ 2 до 6 окт. 1934 година космичнитѣ лъчи на Лаковски и материялизациитѣ намѣриха блѣскаво потвърждение. На тоя конгресъ сж присжтствували всички най-видни физици въ свѣта, живущи днесъ, между които и всички физици, които сж взели Нобеловата премия. Конгресътъ се е председателствувалъ отъ Лордъ Рутерфордъ.

Тукъ ще изложимъ само нѣкои мисли отъ последната книга на Лаковски: „Великата проблема“, за да се види, колко далечъ отива вече той съ своитѣ теории и изследвания. Ето нѣкои мисли отъ тая книга:

„Безброй мжки въ нашия животъ иматъ своя единственъ източникъ въ страха отъ смъртъта и отъ неизвестността на отвѣдния свѣтъ. Всѣки човѣкъ, който е достоенъ за своето име, всѣки човѣкъ, който мисли, не може да не се занимае съ въпроса за смъртъта и за това, което стои задъ нея. Въпросътъ за смъртъта, разбира се, не се задава отъ вѣрующитѣ, но отъ невѣрующитѣ, отъ рационалиститѣ и позитивиститѣ. Въ тая книга читателътъ ще види моя отговоръ, който потвърждава, че ние продължаваме да живѣемъ и следъ смъртъта тѣлесно и духовно. Ние не умираме. Нашето съзнание продължава и следъ смъртъта. Азъ идвамъ до едно ново разбиране на

сигурните факти и те ни приближават до Висшето Същество! Някои вярващи ме укориха, както и някои невярващи. Последните ме укориха, че азъ поставям връзка между религията и науката. Азъ съ моята теория не се намирамъ въ противоречие съ никоя религия.

Съществува една основна нематериална субстанция, наречена „универсионъ“. Тая субстанция е основата на всички видове лъчи. Съгъстването на последните образува материята, т. е. материялизацията. Има вѣчна материялизация и дематериялизация въ свѣта! Телесатията се обяснява чрезъ предаването на мислителните трептения чрезъ вълните на универсиона.

Човѣшкото тѣло може да се дематериялизира и после постепенно може да се материялизира на друго мѣсто. Радиациите, които идатъ къмъ земята отъ други небесни тѣла, подържатъ живота на земята. И обратно, радиациите, които нашата земя изпраща въ пространството, служатъ за подържане живота на другите планети и другите небесни тѣла.

Ние сме съществували преди нашето раждане. Даже ние сме съществували и преди образуването на нашата земя. И ние ще продължаваме да живѣемъ и следъ разрушението на земята.

Всички същества, които изгубватъ живота си тукъ, не съ умрѣли въ абсолютната смисълъ на думата, но продължаватъ да живѣятъ съ своето съзнание въ други области на вселената, — даже върху други небесни тѣла. И после, те могатъ да се преродятъ пакъ на земята. Поради това Наполеонъ, Цезаръ, Викторъ Хюго, Пастьоръ и пр. продължаватъ да живѣятъ въ други области на вселената — върху другите планети съ всичкото си съзнание и продължаватъ своето дѣло.

Научно могатъ да се обяснятъ предчувствията, интуицията и пр., явления, които играятъ голѣма роля въ живота на повечето хора. Мнозина отъ насъ съ били предпазвани отъ важни опасности и даже съ избѣгвали смъртта по чудесни начини. Интуицията идва отъ съществува, съ които сме сродни, които съ свързани съ насъ и живѣятъ въ други области на вселената. Много пѣти човѣкъ има и сънища, които се сбждватъ следъ много години.

Земята, на която ние живѣемъ сега, не е мѣсто за удоволствие. Тя е едно преходно мѣсто, дето идваме временно, за да отидемъ следъ това на други свѣтове. Земниятъ ни животъ има за задача да поправимъ грѣшките си, които сме направили въ другите наши съществувания. Земята е единъ видъ училище, дето се очистваме чрезъ много изпитания.

Небесните тѣла съ населени и някои отъ тяхъ съ по-горни отъ земята въ своето развитие, а някои не съ по-горе отъ нея.

Следъ уморителната дневна работа, пълна съ грижи, безпокойства, разочарования, азъ излизамъ вечеръ на балкона на къщата си, за да съзерцавамъ величествената небесна гледка съ милиардите звезди, които свѣтятъ по небосвода. И азъ се вглѣбявамъ въ размишление. Колко е хубаво да изпращаме своята мисълъ къмъ тия звезди, отдалечени отъ насъ различно; някои съ на разстояние нѣколко свѣтлинни минути, а другите на нѣколко свѣтлинни години, на нѣколко свѣтлинни вѣка и пр.. Много отъ тия звезди съ наши бждещи жилища! Вашата мисълъ може да влѣзе въ свързка съ съще-

ствата, които ги населяватъ, защото бързината на вашата мисълъ е грамадна. Затова можете да влѣзете въ свѣръзка съ тѣхъ почти въ сжщия мигъ!

Ако имате две пиана еднакво акордирани и ако ударите напр. клавиша „ла“ на едното пиано, то сжщиятъ тонъ ще почне да трепти и въ другото пиано, защото струната „ла“ отъ другото пиано е способна да трепти при сжщия брой трептения. Сжщо така ако имате въ една стая две махала еднакви по форма, тежестъ и дължина, и ако поклатите едното махало, а другото оставите на почивка, то следъ по-малко или повече време ще видите, че и другото махало ще почне малко по-малко да се движи като първото. Това обяснява връзката между душитѣ, обяснява телепатията. Защо понѣкога азъ приемамъ състоянието на нѣкои, които сж далечъ отъ насъ, напримѣръ въ Америка, и при това ни сж непознати! У нѣкои нервната система е много чувствителна и затова тѣ могатъ да възприематъ съзнателно радиациитѣ, които идатъ къмъ тѣхъ. Въ своитѣ сѣнища човѣкъ вижда горе всички свои приятели, които смъртта е отнесла и мнозина други приятели, които още не е видѣлъ на земята. Понѣкога азъ съмъ виждалъ на сѣнъ нѣща, които следъ 4 години сж ставали реалностъ на земята. Колко красивъ става животътъ, когато човѣкъ знае, че животътъ не се прекъсва и че човѣкъ никога не умира. Всички наши страдания тукъ ставатъ поносими, когато човѣкъ съзнава, че животътъ тукъ е времененъ и че ни очаква другъ животъ.

Радиациитѣ сж вече научно доказани. За да покажа, какъ много явления въ живота могатъ да се обяснятъ само съ радиациитѣ, ще приведа писмото на единъ лѣкарь, което получихъ напоследъкъ. Ето извлечение отъ писмото на д-ръ Р.:

„Гледахъ едно дете шестмесечно. То е съвсемъ здраво и весело. То весело посреща всѣкиго, който се приближи до него. Обаче, когато до него се приближава лицето М. Х., то почва да плаче, да крещи, да се дърпа на страни при крайна възбуда. Г-нъ М. Х. има ракъ въ черния дробъ и въ пилоруса. Той знае това; и другитѣ го знаятъ. Друго едно лице когато се приближи до детето, последното сжщо така плаче и се дърпа на страни. И това лице има ракъ. Това лице не знае това; зная го само азъ. Тия две лица излъчватъ неприятни радиации, които детето чувствува и у него настѣпва криза.“

Въ този случай сж действували ненормалнитѣ клетъчни радиации, и тия радиации сж именно причината на рака.

Единъ примѣръ отъ галванопластиката може да обясни, какъ човѣкъ при смъртта премѣства своето съзнание въ друго едно тѣло: Ако въ отрицателния полюсъ на една електрическа батерия туримъ единъ металически предметъ: напр. лъжичка или друго, а на положителния полюсъ една сребърна плоча, то като пуснемъ тока, следъ време среброто ще се премѣсти отъ плочата и ще покрие лъжичката, която е на отрицателния полюсъ. Ако наблюдаваме водата, нѣма да можемъ да видимъ пренасянето на среброто. Сребърната плоча постепенно се разпада на електрони, които отиватъ на отрицателния полюсъ и тамъ пакъ се възстановява среброто.

Всѣки денъ получавамъ писма и статии отъ познати и непознати, които ме насърчаватъ и които привеждатъ нови факти за потвърждение на моята теория!“

Отзиви, вести и книгописъ.

На гости при великия Учителъ въ България.

Пътни бележки и впечатления отъ В. Урбъ, членъ на естонското метапсихично д-во.

(Продължение отъ кн. 6 и край.)

Всѣко лѣто Учителъ отива на планината съ ученицитѣ си. Но миналото лѣто отпътуването малко закъснѣ. Въ очакване на заминаването за Рила, биде устроена екскурзия на Витоша, която отстои недалечъ отъ Изгрѣва. Отъ Витоша се виждатъ снѣжнитѣ върхове на Рила, които упражняватъ мощно притегателно действие върху човѣка.

Следъ като пристигнахме на мѣстоназначението, ние се спрѣхме на една полянка, намираща се на височина около 1500 метра. Ще отбелѣжа, че веднага следъ пристигането, ние си измихме нозетѣ съ топла вода—нѣщо, което е особено препоръчително следъ дълго ходене.

Привлѣченъ отъ височинитѣ, по които още имаше снѣжни преспи, азъ се отправихъ нагоре, придруженъ отъ една художничка и една учителка.

Следъ нѣколко дни на Изгрѣва пристигнаха гости отъ Латвия. Като си отпочинаха 1-2 дни, всички заминаха за Рила, къмъ „Седемъ тѣ езера“. Азъ не мога да опиша величественитѣ картини на Рилската природа. Човѣкъ трѣбва самъ да ги види, за да имъ се наслади.

Лагерътъ, където лѣтуватъ ученицитѣ на Вс. Бр. е разположенъ край второто езеро, недалечъ отъ чертата на снѣговетѣ. На бивака пристигнахме привечерь. Понеже заваля дѣждъ, трѣбваше на бърза ръка да построимъ палаткитѣ си, за да се укриемъ отъ дѣжда.

На следния день, обаче, времето се оправи. Тѣй като имахъ само нѣколко дни на разположение, азъ трѣгнахъ да обикалямъ езерата и върховетѣ, придруженъ отъ единъ приятель, който презъ цѣлото време бѣше на моитѣ услуги. Катерѣхме се по стръмнини, миनावаме презъ преспи, съзерцавахме дивни планински езера.

Каква тишина, какво спокойствие царятъ тамъ, въ висинитѣ! Човѣкъ безъ да иска се вдѣлбочава въ себе си, обхванатъ отъ едно меко, възвишено чувство.

Презъ нощта, азъ имахъ случая да преживѣя величествена планинска буря — непрестаненъ гръмъ и мълнии раздираха небето.

Настѣпи последната вечеръ отъ моето пребиваване на Рила. На опредѣленото за огъня мѣсто запалиха грамаденъ огънь. Всички насѣдаха около него. Започнаха пѣсни, една следъ друга, една отъ друга по-хубави.

Пѣснитѣ прекъснаха за 10-на минути, презъ което време всички потънаха въ дълбоко размишление. Азъ чувствахъ, какъ присѣствувашитѣ ме обгрѣзваха съ своитѣ хубави мисли. Раздѣлата на след-

ната сутринь бѣше дълбоко сърдечна. Защото азъ се бѣхъ свързалъ съ приятели, отъ които винаги ще чувствувамъ потребность. Особено съжелявахъ за бесѣдитѣ на Учителя.

Моятъ другарь, който ме придружаваше навредъ, дойде да ме изпрати чакъ до границата, грижейки се презъ цѣлото време като майка за менъ.

Има много гостоприемни народи, но такъво гостоприемство, отиващо до саможертва, надали може да се намѣри другаде.

Съ това завършватъ моитѣ кратки впечатления отъ пътешествието ми въ България. Има много работи, които не мога да опиша, защото тѣхъ човѣкъ може да опита, да разбере, само като ги преживѣе.

Българскиятъ печатъ за богомилството.

Въ списание „Просвѣта“, органъ на Просвѣтния сѣюзъ въ България, е печатана статията на Д-ръ Найдень Шейтановъ: „Периодизация на българската култура“, въ която между другото се казва:

„Нашето богомилство стои въ основата на реформацията въ католическата църква. А чрезъ учението за равенството между мъжа и жената, то предхожда — ако не вдъхновява — култа на дамата въ срѣдневѣковна Франция и последвалитѣ сетне опити за женско равноправие. Дори, споредъ виенския издирвачъ Зайфертъ, богомилството изиграло още по-голѣма роля и то не само въ културно-религиозната история на Европа, но и въ социалъ-политическата. По този начинъ българското културно постижение се дига до великъ двигателъ въ историята на нашия материкъ, дори и на Северна — пуританска — Америка. Този характеръ на богомилството трѣбва да се изтъква не само въ родната ни история, но и въ общата история, когато се говори за реформацията въ Европа“.

Нестинарскиѣ игри тая година.

Тая година интересътъ къмъ нестинарскиѣ игри въ селата Българи и Ново Панчево бѣше доста голѣмъ и то не само отъ български срѣди, но и отъ чужденци. Дошли бѣха чужденци специално за тия игри. Между гоститѣ бѣха д-ръ Тартапъ, поддиректоръ на дружеството за народни пѣсни и танци въ Лондонъ. После г-жа Северъ, главна организаторка на Лондонското дружество за възобновяване на народнитѣ пѣсни и танци, югославянската журналистка Живка Божичъ и др. Водачъ на групата е Райна Кацарова, асистентка при Етнографския музей. Англичанитѣ сж дошли съ намѣрение да филмиратъ игритѣ, за да прожектиратъ филма въ Англия.

Нестинарскиѣ игри — ето единъ фактъ, който говори за по-дълбокитѣ сили и закони въ природата и върху който може да хвърли свѣтлина само окултната наука.

Юпитеръ и слънчевитѣ петна

Знае се, че енергията на слънцето не е винаги еднаква. Чрезъ дългогодишни измѣрвания е установено, че слънчевитѣ енергии иматъ

известни колебания. Всъщи 10—11 години слънчевитѣ енергии достигатъ своя върхъ и тогазъ се явяватъ въ по-голѣми размѣри слънчевитѣ петна. Тия петна не сж нищо друго освенъ сгъстени газове.

Коя е причината на тия слънчеви петна? Миналата година американскитѣ астрономъ Едуардъ Годфрей даде пояснение за това явление върху слънчевия дискъ. Споредъ закона за космичното притегляне две планети се привличатъ толкозъ по-силно, колкото по-малко е разстоянието между тѣхъ. Най-голѣмата планета въ нашата слънчева система, загадъчниятъ Юпитеръ, се върти около слънцето въ елипсовидна орбита, затова въ различни времена Юпитеръ е на различно разстояние отъ слънцето. Най-дългото разстояние между тая планета и слънцето е 811 милиона километра, а най-блиското — 77 мил. клм.

Както луната предизвиква приливъ и отливъ на морето, тъй и Юпитеръ предизвиква известни промѣни на повърхността на слънцето. Когато Юпитеръ се приближава къмъ слънцето, повърхността на последното сжщо се приближава къмъ голѣмата планета. Вследствие на това се появява раздвижване на частицитѣ на слънцето и температурата му се повишава.

Едуардъ Гордфей е на мнение, че слънчевитѣ петна се предизвикватъ отъ действието на Юпитеръ.

Лжчи, които правятъ предметитѣ невидими

Трима австрийски инженери — Хиндертъ, Пинтеръ и Талхоферъ — сполучили да превърнатъ видимитѣ предмети въ невидими. На 18 априлъ т. г. това ново откритие било показано на единъ малъкъ кръгъ отъ учени и вестникари. Върху една малка силно освѣтена платформа били наслагани една ваза, една фарфорова фигура, нѣколко стъкленици и една запалена електрическа лампичка. Всичко това било предъ една свѣтло-жълта стена, изписана съ червени и сини знаци. Нѣколко секунди следъ като поканенитѣ си заели мѣстата, стената и платформата били освѣтени съ силна свѣтлина. И всичкитѣ наслагани тамъ предмети въ единъ мигъ изчезнали. Платформата изглежда праздна, а свѣтлината на лампичката макаръ и да се вижда, изглежда като че виси на въздуха. Следъ две минути всичко това пакъ си дошло на мѣстото. Следъ това измежду присжтстващитѣ билъ избранъ единъ човѣкъ, който се изправилъ гърбомъ къмъ жълтата стена. Следъ половинъ минута той изчезналъ отъ погледа на наблюдателитѣ. Между присжтстващитѣ се чулъ шепотъ на очудване; когато на едно запитване невидимиятъ човѣкъ отговорилъ: „Да, азъ съмъ тукъ“. Когато пъкъ се появилъ на платформата, сжщиятъ човѣкъ съобщилъ на присжтстващитѣ, че той презъ всичкото време ги виждалъ и че решително нищо не усѣщалъ.

Скрититѣ сили въ човѣшкото естество.

Срѣдноевропейскитѣ печатъ се занимава съ интересъ съ проявитѣ на двамата „радио-хора“, които сж фабрични работници въ Моравска Острова, Чехословашко. Имената имъ сж: Францъ Сикора, 21 годишенъ, оксигенистъ, а другиятъ е Рудолфъ Влтавски, 32 годи-

шенъ, монтьоръ. И двамата сж бедни хора. Изкарватъ съ труда си колкото за всѣкидневнитѣ си нужди. Тѣ сж радиолюбители, но безъ особени технически познания. Развили сж тия дарби въ себе си чрезъ нѣколкогодишни упражнения въ специално дишане и особено свиване и разпушане на мускулитѣ. По този методъ тѣ сж добили способността да възприематъ радиовълни и да ги правятъ достойние на елушателитѣ посредствомъ контактъ съ обикновени високоговорители. После тѣ иматъ тая способностъ: когато се допратъ до електрическа крушка, тя свѣтва. Това показва, че тѣ притежаватъ изключително лично електричество. Подробни научни изследвания сж правили съ тѣхъ двамата пражки учени: професоръ д-ръ Ернестъ, председател на чехословашкия съюзъ на радиослушателитѣ, и професоръ Шафранекъ, отъ Висшето техническо училище въ Прага. Дошли сж въ Моравска Острожа за информация и журналисти отъ Виена, Берлинъ, Будапешта, Бреслау и пр. Дватама професори преди да почнатъ опититѣ съ тѣхъ, основно претърсили помѣщението и обискирали и облеклото на присѣтстваващитѣ.

Дватама радио-хора сж въ състояние да ловятъ около 10 радиостанции и то по желание. Направили и другъ единъ опитъ. Когато единъ отъ присѣтстваващитѣ допиралъ до челото на Влтавски щепселитѣ на единъ контактъ отъ антена, силата на звука се увеличавала съ около 30%.

Вѣчнитѣ истини, отъ Стефанъ Тошевъ, Севлиево, 1937 година, Стр. 582, цена 50 лева. Доставя се отъ Стоянъ Русевъ, улица „Опълченска“, 64 — София.

Това е цененъ приносъ къмъ окултната ни книжнина презъ тая година. Книгата е раздѣлена на две части. Въ първата е изложено най-ценното отъ Псалмитѣ. Втората часть носи заглавие: „Целта и смисълътъ на човѣшкия животъ споредъ стария и новия заветъ. Карма и прераждане.“ Втората часть има следното съдържание: „Уводъ. Стари заветъ. Карма. Прераждане. Вѣра. Покаяние и новораждане. Любовь. Молитва. Ясновидство. Индуиция. Сжщинскиятъ човѣкъ. Безконечниятъ „адъ“ на християнската църква.“

Добъръ е методътъ, съ който си служи авторътъ: своитѣ идеи той се стреми да потвърди отъ една страна чрезъ стария и новия заветъ и отъ друга страна чрезъ фактитѣ, резултатитѣ на новитѣ научни изследвания по дадения въпросъ. Затова книгата съдържа богатъ фактически материалъ и идеитѣ на автора сж силно, всестранно и логично аргументирани. Тая книга е плодъ на грамадна дългогодишна работа, за която трѣбва да му бждемъ благодарни.

Книгата е ценна за всички, които искатъ да се ориентиратъ въ сложнитѣ проблеми, които днешниятъ животъ слага предъ всѣки търсещъ човѣкъ. Читателътъ въ тая книга ще намѣри отговоръ на много въпроси, които вълнуватъ човѣшкия духъ. Тая книга ще допринесе много за проникване на новитѣ идеи всрѣдъ обществото. Нека тя да намѣри широко разпространение!

При адепта, окултна повестъ отъ Любомиръ Лулчевъ. Книгоиздателство Ст. Атанасовъ, цена 10 лв.

История на полския месианизъм до ноемврийското възстание (1831 г) отъ проф. Józef Ciejski

Интересътъ къмъ полския месианизъмъ у славянскитѣ страни се засилва все повече и повече. Съчиненията на полскитѣ поети и философи, вдѣхновени отъ великата идея за справедливостъ, братство и миръ — сж наистина съкровищница. Това е високъ полетъ на полския гений — красивъ въ ореола на голготскитѣ страдания на народа — мъченикъ, който въ лицето на Мицкевича, Словацки, Тиежковски и др. се издига до валиката Любовъ на всеопрощението, на прощение даже къмъ неприятеля,

Проф. Уейски (сега вицеинистъръ на просвѣтата) е единъ отъ най-добритѣ историци и знатоци на месианизма — а специално на Словацки и Мицкевича. Съч. „История на полския месианизъмъ“ съ своя ясенъ езикъ, богатата ерудиция на автора и главно съ историческата връзка на идейнитѣ течения на онова време — представлява необходимо ръководство за всѣки желающъ да се запознае съ произхода, видоизмѣненіята, преображенията и значението на полския месианизъмъ. Съдържа следнитѣ глави:

Гл. 1. Що е месианизъмъ и видове месианизъмъ.

Гл. 2. Чувство за мисията на избрания народъ въ Полша — предъ нейния упадъкъ.

Гл. 3 и 4. Месианистична атмосфера „въ вѣка на просвѣщението“.

гл. 5 Идеологията на Варшавското княжество,

гл. 8 и 7 Славянски месианизъмъ!

гл. 8 Месианизъмъ и свободнитѣ зидари.

гл. 9 Чувство и вѣра

гл. X. и XI Идеологията на ноемврийското възстание (1931)

Особено интересна е връзката на месианизма съ рел. и мистични движения на онова време и тази връзка е подчертана въ историч. перспектива.

Царьтъ на новия Израиль, отъ проф. Иос. Уейоки.

(изъ историята на мистиката отъ вѣка на просвѣщението)

Съдържа: гл. 1. Главни течения на мистиката въ 18 в.

гл. 2. Варшавско и Берлинско посвещения на Тадеушъ Грабински.

гл. 3. Царьтъ на новия Израиль.

гл. 4. Народъ Божи подъ Нева.

Това съчинение хвърля свѣтлина върху мистичнитѣ движения на миналия вѣкъ, въ връзка съ Тадеушъ Грабински — великъ полски мистикъ и окултистъ.

L'Intelligence, le coeur et la volonté.

Leur influence sur la vie. Forme, contenu et sens de la vie.

Nous pouvons caractériser ces trois principes de la vie humaine comme trois forces qui travaillent à l'édifier. Par elles-mêmes, elles sont invisibles et l'on ne peut pas les concrétiser et les éprouver comme c'est le cas pour les forces matérielles; mais elles s'expriment dans les trois principaux systèmes de l'organisme humain, et c'est ce qui nous permet de juger de leur manifestation et de leur activité. Le principe de l'intelligence ou la force de la vie intellectuelle dépend du système nerveux cérébral où le rôle principal est rempli par le cerveau et les sens de l'homme. Le principe du coeur ou la force de la sensibilité est en relation avec les appareils respiratoire, circulatoire et digestif, où les poumons, l'estomac et les vaisseaux sanguins jouent le grand rôle: ils sont en rapport avec les sentiments de l'homme. La volonté de l'homme qui dépend de la plus haute de ses facultés — la raison, est la force qui se manifeste par ce que l'on appelle l'appareil moteur dans lequel les os, les muscles, les ligaments et les extrémités tiennent le rôle important. L'homme n'est intelligent que lorsqu'il sait comment employer les différents membres de son corps. Il faut que leur manifestation soit harmonieuse. Lorsqu'un organisme agit de cette manière, nous disons qu'une force consciente supérieure se manifeste au sein même de la nature suivant le principe de finalité. Mais ce principe n'agit que dans les moments donnés, lorsque la nécessité s'en fait sentir. Par exemple: l'homme qui se nourrit se conforme aux exigences du principe, vu que la nourriture apaise sa faim et lui épargne les souffrances auxquelles il est exposé si elle vient à lui manquer. Mais seule une nourriture convenable est en état d'apaiser la faim. Il faut qu'elle soit en rapport intime avec l'organisme même. Et chaque fois qu'une nourriture n'est pas selon la loi et ne répond pas au but, elle produit des maladies même après avoir satisfait l'appétit de celui qui en a usé. Dans de tels cas, les gens instruits, les savants déclarent qu'il y a des anomalies qui empêchent le fonctionnement régulier des lois de la nature. La pensée, en tant que force consciente dans la nature, est liée à tous les êtres vivants qui s'efforcent de trouver pour eux une nourriture convenable, ce qui signifie qu'ils cherchent les conditions leur permettant de vivre et de conserver cette vie plus longtemps. Par conséquent nous remarquons que tous les êtres ont la faculté de tout observer et de faire des recherches — ce sont les premiers pionniers de la science. Une petite expérience prouvera la vérité de cette assertion: si vous mettez un hameçon dans une eau courante bien claire et que quelque habitant de cette eau, un poisson, par exemple, vienne mordre à l'hameçon, s'il parvient à s'en libérer, il commencera à tourner tout autour pour l'examiner. Il gardera le souvenir de sa forme et ne s'y laissera plus jamais prendre. On a fait d'autres expériences: des limaçons ont été placés dans un jardin entouré d'un fil de fer légèrement électrisé; chaque limaçon qui a senti une fois le courant et en a souffert, ne s'approche plus jamais du fil de fer. Ceux qui

n'ont pas fait de ces fines observations dans la nature, estiment que les êtres inférieurs n'ont aucune sorte d'intelligence en partage; mais ce qui est vrai, c'est que l'on voit ces êtres inférieurs saisir parfois si justement les choses et montrer une telle capacité inventive qu'ils dépassent même l'homme sous certains rapports. Encore un exemple: si vous enlevez un pied à l'étoile de mer, elle sait comment le recréer, ce qui n'est pas possible à l'homme qui a perdu une jambe. On dira que c'est la nature qui accomplit ces choses. S'il en est ainsi, pourquoi ne fait-elle pas repousser la jambe qui manque à l'homme? L'étoile de mer a par conséquent quelque spécialité que l'homme ne connaît pas. Lorsqu'un virtuose exécute une création musicale, qui est en réalité l'exécutant: la nature ou l'homme? L'homme, bien entendu. Dans le cas donné, il se distingue en tant qu'individu: chacun n'est pas à même de jouer comme lui—cette exécution est sa spécialité. Mais ce n'est pas en un jour qu'il l'a acquise, ni en un mois, ni même en une année; elle est due aux efforts d'une suite de générations d'individus ayant travaillé dans cette direction; cependant l'un d'eux est arrivé à exprimer cette spécialité en un acte intelligent et nous disons que la nature travaille en lui. Dans le monde, chaque être exerce jusqu'à un certain point quelque influence qui produit un changement dans le milieu environnant, et par certains efforts conscients, il tâche de faire paraître plus avantageusement les forces déposées en sa nature. Ce n'est pas en un jour que ces efforts peuvent parvenir à la connaissance des êtres plus haut placés qui l'entourent; mais il est besoin de longs siècles d'une activité soutenue pour que puisse se manifester cette intelligente tendance déposée en lui dès le commencement et qui agit au moment donné. Par conséquent, d'après cette même loi de l'analogie, c'est en considérant la structure du cerveau, l'arrangement de ses cellules, la répartition de leurs fonctions, le prolongement du système nerveux qui s'étend dans toutes les parties du corps, que nous pouvons juger du travail de cette force individuelle, intelligente, intérieure qui a travaillé durant des siècles dans une et même direction, afin d'arriver à produire cet organe qui est de première nécessité pour ce qui concerne l'expression de la pensée humaine, la création des sociétés actuelles et de la culture dans toutes ses manifestations, les plus hautes, comme les plus basses. Là où le cerveau est développé, c'est-à-dire où il suit la voie ascendante de son développement, c'est là que paraît une haute culture de l'homme; et là où il suit la voie descendante du développement, c'est là que se forment les cultures inférieures, les basses cultures. Et c'est cette dernière — la voie descendante du développement que nous appelons le mal. Nous pouvons aussi nous servir de la comparaison suivante. Le loup suit le chemin descendant, et la brebis, le chemin ascendant. Et de ces gens qui gardent la voie ascendante nous disons qu'ils sont intelligents et nobles; tandis que de ceux qui tiennent l'autre voie, nous disons qu'ils sont sans culture et qu'ils dégénèrent; et les efforts qu'ils font deviennent toujours la cause de quelque mal.

Les anomalies apparentes qui existent dans la nature proviennent de faits prouvant que ses sages lois ont été violées. C'est de ces lois précisément que dépend la vie, dans l'un ou l'autre sens. Et ainsi, lorsque les sages principes de la nature suivent la ligne descendante de leur développement, c'est alors que paraissent toutes les formes et tous les organismes inférieurs qui constituent le fondement d'où commence la ligne

ascendante, la haute culture de l'homme. L'histoire de la terre ainsi que la science contemporaine sont d'accord sur ce point et confirment la chose. Pendant des milliers de siècles, il a existé une lutte terrible entre ces forces inférieures pour la suprématie. Et c'est à elles que l'on doit les mers, les océans, les montagnes, les volcans etc. Lorsque cette lutte intérieure eut atteint son extrême limite, d'autres formes parurent, des formes plus élevées et dont l'une est la forme humaine. L'évolution des formes prend une autre direction, quoiqu'elle cette lutte n'ait pas pris fin; cependant, en comparaison de ce qu'elle était dans le passé, elle a, des milliers de fois, perdu de son intensité. Et lorsque de son côté, ce haut développement atteindra son apogée, nous aurons une nouvelle culture qui reposera sur des fondements tout nouveaux, et sur des lois tout autres que celles qui régissent à présent l'univers.

Pour le moment, toute l'activité mentale de l'homme, sur la terre, est concentrée sur les cellules qui constituent le cerveau. Il est par conséquent utile d'étudier leur hygiène. Nous nous servons de cette simple expérience: si nous prenons comme exemple les cellules appelées pyramidales qui forment la couche supérieure du cerveau, nous remarquons qu'elles sont liées, comme accrochées par leurs extrémités. Quand le cerveau est normal ces liaisons des cellules sont harmonieuses et c'est par leurs extrémités que se transmet l'énergie cérébrale dont le rôle est d'être le véhicule de la pensée. Nous disons alors que l'homme pense et sent avec justesse, c'est-à-dire que la pensée et les sentiments de l'homme se manifestent régulièrement.

Mais qu'une petite digression nous soit permise: si nous examinons le cerveau comme un tout, nous verrons que sa partie antérieure sert à la manifestation de la force purement intellectuelle; sa partie postérieure, à la manifestation des sentiments personnels et familiaux; sa partie supérieure est le siège des sentiments moraux; et les régions latérales servent aux manifestations des impulsions volitives et à celles des instincts combatifs, dont l'action est parfois destructive lorsque la volonté ne les contrôle pas. Par volonté nous entendons le principe hautement intelligent qui gouverne. Ce qui signifie que lorsque toutes les cellules pyramidales fonctionnent harmonieusement, l'intellect, les sentiments et la volonté fonctionnent de même. Mais s'il y a fatigue, surmenage, si la nourriture n'est pas hygiénique ou si la vie n'est pas régulière, ce qui est souvent la cause de l'accumulation de ce que l'on appelle l'acide lactique, qui de son côté paralyse l'activité de ces cellules en les mutilant, — on remarque que les extrémités se contractent et que des interstices se forment entre elles. Dans un tel état, l'homme sent fréquemment le besoin de dormir; il n'a aucun désir de travailler; il est continuellement dans une mauvaise disposition d'esprit, il s'énerve et est sujet à d'autres manifestations du même genre.

(à suivre).

Редакцията доставя книгитѣ:

ЛИЦА И ДУШИ

(Физиогномични портрети)

отъ ГЕОРГИ РАДЕВЪ срещу 30 лева.

„ЛѢКУВАНЕ ЧРЕЗЪ ЦВѢТНИТѢ ЛЖЧИ“

отъ А. ОСБОРНЪ-ИЙВСЪ срещу 20 лева.

**Открита е ПОДПИСКА за записване абонати
за ДВНАДЕСЕТА ГОДИШНИНА
на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“**

Открита е подписка за записване абонати за ДВНАДЕСЕТАТА годишнина на сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“, която почва през Януарий 1938 г.

Абонаментът остава и за XII-та годишнина пакъ същия — минималния за този родъ списания — 80 лв.

Редакциониятъ комитетъ на сп. „Житно Зърно“ ще направи всичко възможно и презъ дванадесетата годишнина за още по-голъмото подобрене на списанието. Това ще може да се постигне по-добре при навременното и редовно заплащане на абонамента отъ страна на нашитъ абонати.

Върно на своя пжтъ, „Житно Зърно“ ще работи и за напредъ за духовното издигане на човѣка. Само **духовната култура е въ състояние да донесе истински блага и да издигне всѣки народъ и всѣки човѣкъ.**

Ние върваме, че и за напредъ „Житно Зърно“ ще бжде прието така радушно, както до сега. Върваме, че нашитъ абонати ще работятъ много по-усърдно за разпространението му, отколкото досега.

Нека „Житно Зърно“ стане насжщна нужда за всѣки домъ!

Всичко се изпраща на адресъ: „ЖИТНО ЗЪРНО“

Пощенска кутия № 270 — София

Суми се прашатъ чрезъ пош. чекова сметка № 1597

Всѣка изпратена сума трѣбва да бжде придружавана съ писмо.

Частни лица нѣматъ нищо общо съ списанието.

Adresse de la revue occulte: „JITNO ZERNO“

Boîte postale № 270

SOFIA (Bulgarie)

Abonnement pour l'étranger 150 Levas ou 2 \$.
